

Poština plačana pri pošti
1317 Sodražica

Suhorobar

155/XXVII, JULIJ-AUGUST 2025

GLASILO
OBČINE SODRAŽICA

Za poletje med letom

Nina Pirc Vovčko, urednica

Pozdravljeni v avgustu! Upam, da ste v poletnih dneh uspeli nabrati poln koš lepih trenutkov ter jih shraniti za ozimnico, da vas bodo hranili in greli v prihajajoči jeseni. Ko pomislim na letošnje poletje, mi v glavi in telesu odzvanjajo besede, kot so sproščenost, prijaznost, radodarnost, strpnost, spodbudnost, prizanesljivost. In kakšno zvezo imajo z letošnjim poletjem? Naj vam pojasnim.

Na pragu poletja sem srečevala številne ljudi, ki so se zdeli precej drugačni kot sicer. Krasila sta jih namreč širok nasmeh in sijaj v očeh. Razlog? Zmanjšano število obveznosti, seveda, ter lepi načrti za prihajajoče poletne dni. Marsikdo si je skupaj z otroki lahko oddahnil ob zaključevanju šolskega leta ter se veselil prihajajočega dopusta. Med njimi so bili pretežno starši, a tudi upokoјenci, ki so si privoščili spremembo, počitnice, sonce in morje. Zanimivo je opazovati, kako se ljudje spremenimo, ko imamo več časa, ko si lahko oddahnemo in se sprostimo, ko se nam dogaja kaj lepega. Ste opazili, da postanemo prijaznejši, prizanesljivejši, strpnejši in celo radodarnejši?

Sprašujem se, ali je res potrebno, da nam je lepo samo dva meseca v letu, preostali čas pa doživljamo naglico, stres in breme nakopičenih obveznosti brez konca in kraja, ko vsi govorimo, kako je noro in da res več ne dohajamo. Dolg je ta naš vlak obveznosti, z vsemi vagončki pričakovanj in zahtev, mi pa stiskamo zobe in si govorimo, češ kaj hočemo, tako pač je, saj smo vsi na istem ... A posledice bremen, ki jih nosimo skozi leto, se počasi odražajo na več ravneh. Na ravni telesa so poškodbe, kronične bolečine, utrujenost, izgorelost, na ravni odnosov nestrpnost, agresija, osornost, neprijaznost, obsojanje in še kaj.

Zgolj pasivno čakanje, da se stvari spremenijo, seveda ne bo prineslo sadov, saj nihče drug kot mi sami ne more reči preprostega »dovolj je«. Manj obveznosti in več odmorov, manj hitenja in več trenutkov bližine, manj ujetosti in več svobode. Zato vam želim, da bi si tudi med letom privoščili poletno obarvan odmor in počitek ter udeležili kakšen lep načrt, pa naj bo še tako majhen. Kajti s tem, ko bomo prijazni do sebe, se bodo v vaš vsakdan neslišno vtihotapile tudi prizanesljivost, strpnost in prijaznost do drugih. Verjamem, da bomo z drobnimi spremembami pri sebi na neki točki postali prijaznejša in strpnejša družba v celoti. Srčen in srečen korak v jesen vam želim!

P. S. Med družinskimi počitnicami smo nekaj dni preživeli v Nemčiji, kjer smo izkusili prizanesljivo prakso, ki bi jo z veseljem prenesli v domovino. Ob napačnem parkiranju nas je namreč za brisalci avtomobila namesto denarne kazni pričakalo le vzgójno opozorilo.

»Nič, kar je dragoceno, ne pride do nas hitro, poceni ... Skozi svoj čas lahko drsimo počasi in mogočno.«

– A. Rebula, J. Prebeg

IZ VSEBINE

3 BESEDO IMA ŽUPAN

Poletna dela

4 AKTUALNO

Izredna seja OS

Dela na Gori

8 DOGAJALO SE JE

Ob dnevu državnosti

Magdalenin večer

Psoglavski dnevi

17 ŠOLA

Pričetek pouka

Tekmovanje iz angleščine

22 KULTURA

Knjižnične e-storitve

26 ŽUPNIJA

Magdalena Gornik

20 let orgel

31 GASILCI

Poletne prireditve

36 VAŠA STRAN

NASLEDNJI SUHOROBAR

Rok za oddajo gradiva je **26. september 2025**. Gradivo, predloge in vprašanja nam lahko pošljete na naslov: suhorobar@sodrazica.si

Vabljeni k soustvarjanju našega skupnega glasila!

Fotografija na naslovnici:
Marko Burger: Tržni dan

Glasilo Suhorobar je vpisano v evidenco javnih glasil pri Ministrstvu za kulturo pod zaporedno številko 1646, praviloma izhaja šestkrat letno, in sicer februarja, aprila, junija, avgusta, oktobra, decembra; Izdajatelj: Občina Sodražica, Trg 25. maja 3, 1317 Sodražica; tel. št. 01 83 71 005 in 01 83 66 075; e-pošta: suhorobar@sodrazica.si; Tisk: Kamitex d.o.o.; Oblikovanje: Ines Oražem; Naklada: 900 izvodov; Uredništvo: Nina Pirc Vovčko - odgovorna urednica, Darja Vetric, Petra Marn; Programski svet: Slavka Tanko, Jelena Žurga Mihelič, Lana Košir, Nadja Zobec Krže, Tadej Košmrlj. Lektoriranje: Anja Adamič

Se še spomnite tistega Modrega poletja?

Blaž Milavec, župan

Foto: Marko Burger

Modro poletje nam v mislih prikrade podobe brezskrbnega preživljanja počitnic nekje ob morju. Za otroke je prav, da je tako. Odrasli pa imamo ta, sicer tudi za nas dopustniški čas, vseeno prežet s številnimi zadevami, s katerimi se želimo ali pa se moramo ukvarjati. Končno tudi vremenom. Letošnje poletje, ki je v začetku obetalo, da bo samo dolgo in vroče, se nam je na koncu ponovno ponudilo v več odtenkih. Kljub pestrosti pa vsaj do zdaj, hvala Bogu, brez hujših vremenskih nevšečnosti. Zato smo skozi to poletje lahko usmerjali pogled k predvidljivim in načrtovanim izzivom. Podobno pestro in raznoliko je bilo torej tudi dogajanje, ki je zaznamovalo ta čas. Kot običajno je bila prva polovica poletja v naši občini polna dogodkov, srečanj in pomembnih mejnikov. Sodražica je tudi letos dokazala, da zna povezovati ljudi in ohranjati bogato kulturno in družabno življenje.

Leto, ko se spominjamo več različnih obletnic, nas je v tem začetnem poletnem času spomnilo na pomemben jubilej – že 20. Tržni dan. Ena najodmevnejših prireditev pri nas skupaj s celotnim dogajanjem Psoglavskih dni predstavlja največji turistični in etnološki dogodek. Bogat in pester tridnevni program, pri katerem je sodelovalo in ga sooblikovalo več domačih društev, klubov in skupin z več kot stotimi prostovoljci, tudi tokrat ni razočaral. Kljub vročini in zaradi tega nekoliko slabši obiskanosti nekaterih prireditev, smo lahko izjemno ponosni, da postaja Sodražica že dve desetletji ob začetku poletja nosilec pomembnega, prepoznanega prireditvenega dogajanja, ne le lokalno, ampak tudi širše. Tega ni spregledal tudi letošnji slavnostni gost minister Boštjan Poklukar, ki je pohvalil prireditev in organizatorje. Posebej je izpostavil skrb za ohranjanje bogate rokodelske in kulturne dediščine ter sodelovanje številnih, ki so tudi letos pod vodstvom turističnega društva uspeli izvesti tako obsežno in zahtevno večdnevno prireditev. S tem se vsekakor strinjam in delim pohvalo organizatorjem in vsem, ki ste na kakršen koli način sodelovali oz. pomagali pri izvedbi letošnjih Psoglavskih dni.

Vendar začetek poletja ni bil le v znamenju Tržnega dne. Skupaj smo obeležili dan državnosti z mašo za domovino in proslavo, ki nas je znova povezala v spoštovanju do naše preteklosti in vrednot, ki jih delimo. K razmisleku o tem sta nas vsak s svojega zornega kota povabila podžupan Ernest Pirnat in predsednik Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo polkovnik Marko Košir. Z velikim ponosom smo bili prisotni tudi na odprtju razstave avtorja Janeza Miheliča o Francu Pircu v Parku vojaške zgodovine v Pivki, ki osvetljuje in širši javnosti predstavlja izjemno življenjsko zgodbo našega rojaka. Razstavo je odprl predsednik DS RS Marko Lotrič. Pestro dogajanje je obogatil tudi Magdalenin večer, ki je z izbrano duhovno glasbo pevke Tine Kadunc – Tiane popestril poletne dni ob sodraškem farnem žegnaniu. Zaključek poletja pa bosta pri nas zaokrožili poleg drugih že tradicionalnih cerkvenih in društvenih dogodkov še dve pomembni gasilski veselici v organizaciji PGD Vinice-Zapotok in PGD Žimarice-Globel-Podklanec.

Ob vsem tem pa se v občini veliko dogaja tudi na področju razvoja in investicij. Zlasti smo imeli veliko dela na področju priprave in urejanja projektov in z izvedbo povezanih postopkov. Zaradi različnih okoliščin, od daljših postopkov do čakanja na sofinancerka sredstva ali na odobritev nekaterih z našimi investicijami po-

Kot junaki iz aviza TV-serije Modro poletje, je tudi Deželak junak v okviru humanitarne akcije prikolesaril v Sodražico.

vezanih državnih projektov, kjer sodelujemo kot sofinancer, smo morali nekoliko prestaviti tudi pričetek ali nadaljevanje izvajanja nekaterih investicijskih projektov, ki smo jih načrtovali in napovedovali že prej. Ne glede na zamike in zamude ter druge težave se s sodelavci trudimo, da bomo načrtovano uspeli izvesti v čim večji meri. Tako se bo sredi avgusta pričel izvajati projekt obnove občinske ceste od Vagovke na Goro, kar bo pomembno prispevalo k večji prometni varnosti in boljši dostopnosti. Nasprotno pa se je že pričela prva faza izgradnje novega športnega igrišča, ki bo pomemben prostor za rekreacijo in druženje vseh generacij.

Prav tako se bodo po veliki maši nadaljevala dela na drugem sklopu izgradnje kanalizacije v Zamostcu, kar je korak naprej v izboljšanju komunalne infrastrukture in kakovosti bivanja v občini. H kakovosti bivanja in še bolj k večji varnosti v prometu pa bo nedvomno prispevala tudi že dalj časa pričakovana investicija izgradnja pešpoti med Sodražico in Zamostcem, ki jo sicer vodi država. Zaradi neuspešnega postopka za izbiro izvajalca del je bil projekt na čakanju. Vesel sem, da smo uspeli pospešiti proces ponovnega odločanja na vladi in vnovično odprtje razpisa. Upamo, da se ponovni postopek izbire izvajalca preveč ne zavleče in da se kmalu prične gradnja tudi na terenu. O pomembnosti in nujnosti tovrstne prometne infrastrukture za varno vključevanje ranljivih skupin v promet sva govorila tudi z ministrom Poklukarjem ob robu njegovega obiska v Sodražici. Prvi pozitivni rezultat tega je kot že rečeno vladina odobritev dodatnih sredstev za ureditev pešpoti do Zamostca. Ob tem se to poletje izvaja še vrsta manjših investicij in del, na katere se občina pripravlja ali jih že uspešno vodi – od urejanja javnih površin, vzdrževanja cest in objektov do drugih razvojnih nalog. Poleg priprave obsežnega investicijskega projekta širitve vrtca polagamo veliko pozornost tudi projektni dokumentaciji za nov medgeneracijski dom v Žimarih in dokumentaciji za ureditve pokopališča v Sodražici in vsega okoli njega. Pri tem projektu smo s podpisi prodajnih pogodb za zemljišča vendarle uspeli narediti tudi konkreten korak naprej.

Poleg tega velja izpostaviti tudi izgradnjo novega doma za starejše občane, ki poteka v skladu z načrtovano dinamiko. Gre za izjemno pomemben projekt za našo skupnost, saj bo omogočil

dostojno bivanje starejšim občanom ter v okviru sicer ta trenutek še negotove dolgotrajne oskrbe razbremenil številne družine.

Spoštovani, poletje je čas, ko si tudi občinske naloge pogosto vzamejo nekoliko počasnejši ritem. Navzven se mogoče res kaže takšna slika – dejansko pa je Sodražica v polnem delovnem zagonu. Poleg investicij in prireditev so nas letošnje leto zaposlovali tudi drugi izzivi. Za lokalno demokracijo je nedvomno zelo pomembno vprašanje ureditve volilnih enot za volitve v občinski svet. Do konca meseca julija je bila odprta javna obravnava predlagane rešitve. Tematika zagotovo ni enostavna, vendar je pomembna, da jo razumemo celostno in v luči veljavne ustavne ureditve, ki od nas terja določene odločitve. Glede na odziv javnosti, kjer ni bilo izražena nasprotovanja predlagani usmeritvi, ter glede na več kot leto dni razpravljanja o tej temi tako v delovni komisiji kakor na občinskem svetu, verjamem, da bo kljub različnim pogledom, ki so upravičeni, na koncu sprejeta ustrezna rešitev, ki bo odgovorila pričakovanjem čim bolj poštenega zastopanja vseh ljudi iz vseh delov občine, kakor tudi zahtevam ustavnega reda.

Ker naš svet, vsaj na trenutke se zdi tako, drvi nekam v čudno smer, celo življenje ene lokalne skupnosti dandanes ni več tako enostavno kot je bilo nekoč. Čeprav bi si želeli, da bi bilo marsikaj lahko boljše, upam, da se strinjate z menoj, da smo na splošno lahko vendarle hvaležni. Nekoliko starejši se verjetno še spominjate španske mladinske nadaljevanje Modro poletje (originalno Verano azul) iz začetka 80-ih, ki je nenadejano povezala mla-

de generacije širom po svetu. Upam, da vam poletje mineva v razigranosti in sproščenosti, ki jo je nekoč želela predstaviti ta TV-zgodba z zahodnega konca Sredozemlja. Povsem nasprotno od brezupnosti in groze, ki jo doživljajo otroci danes na drugi strani sredozemskega in tudi Črnega morja. In še marsikje drugod. Žal.

Kljub temu in kljub vsemu pa ne pozabite na pomen počitka in sprostitve. Želim vam, da izkoristite preostanek poletja za odih, druženje z najbližjimi in nabiranje moči. Naj nas jesen pričaka pripravljene, polne sveže energije in novih idej za skupne korake naprej.

Ribniški župan ob pomoči sodraškega kaže ministru, kako se streže stvari – pripravi obodi za rešeto namreč.

Dogajanje na Občini Sodražica

Darja Vetric

7. izredna seja Občinskega sveta

Občinski svet se je 17. junija sestal na izredni seji, na kateri je obravnaval in sprejel Občinsko celostno prometno strategijo (OCPS). K pripravi tega dokumenta je Občina Sodražica pristopila v letu 2024, celoten postopek in pripravo je vodil izvajalec DRI Upravljanje investicij d. o. o. iz Ljubljane. Pred sprejemom dokumenta je v začetku junija predstavnik DRI Marko Čelan na razširjeni seji Odbora za komunalne zadeve in prostorsko urejanje, Odbora za gospodarstvo, kmetijstvo in razvojne programe ter Statutarne pravne komisije predstavil celoten dokument prometne strategije, ki je bil po potrditvi na vseh treh delovnih telesih podan v javno obravnavo, pred sprejemom dokumenta na občinskem svetu pa je Občina pridobila tudi pozitivno mnenje recenzorja, imenovanega s strani ministrstva za okolje, podnebje in energijo.

Namen dokumenta je postaviti dolgoročne usmeritve za razvoj prometnega sistema, ki bodo temeljile na načelih trajnostne mobilnosti, varnosti, enakih možnosti, dostopnosti in kakovosti bi-

vanja. Proces oblikovanja vizije in ciljev je temeljil na vključevanju različnih deležnikov, imenovani sta bili ožja in širša delovna skupina, v kateri sta bili vključeni posamezniki zainteresirane javnosti. Mnenja in predlogi občanov so bili zbrani skozi ankete, delavnice in javne razprave. Na podlagi celovite analize prometnega stanja, zaznanih razvojnih potreb in strateških ciljev trajnostne mobilnosti je bila v okviru priprave OCPS Sodražica oblikovana strukturirana zbirka ukrepov, razvrščenih po vsebinskih stebrih. Ti vključujejo infrastrukturne ureditve, promocijske aktivnosti, ukrepe za izboljšanje prometne varnosti ter zagotavljanje dostopnosti za vse skupine uporabnikov. Ukrepi so usmerjeni v uresničevanje dolgoročnih strateških ciljev, njihova izvedba pa je podrobneje opredeljena v okviru akcijskega načrta. Ta predstavlja večletni načrt izvajanja in vključuje ukrepe, razvrščene po vsebinskih stebrih z določenim časovnim okvirom izvedbe, informativno finančno oceno ter opredeljenimi odgovornimi nosilci za posamezne ukrepe.

13. seja županskega sveta

17. junija se je na 13. seji sestal tudi županski svet. Obravnaval je sedem točk, med njimi naj izpostavimo predvsem predhodno predstavitev Idejne zasnove sicer kompleksnejšega investicijskega projekta Širitev vrtca in OŠ ter športnih površin. Županski svet se je seznanil tudi z informacijami s področja odmere nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča, razpisa občinskih nagrad in priznanj, o pripravah na jesenski obisk Slovenskega kulturnega doma Korotan na Dunaju ter o poteku večjih aktualnih investicij. Sprejel je tudi odločitev o premiku proslave ob občinskem prazniku s petka, 24. oktobra, na četrtek, 30. oktober, ko uradno obeležujemo praznik Občine Sodražica. Župan je prisotne na seji seznanil z obiskom ministra za notranje zadeve Boštjana Poklukarja pri nas v okviru Tržnega dne. Povedal je, da je bil obisk ministra sicer dogovorjen že dalj časa in ni odziv na aktualno dogajanje v naši bližnji okolici. Že od začetka je bil namreč namen obiska tudi pogovor o nekaterih varnostnih izzivih našega območja, pri čemer so pri nas v ospredju zlasti prizadevanja za izboljšanje prometne varnosti, zaradi česar smo sprejeli tudi občinsko prometno strategijo.

OBVESTILO – RAZPISI OBČINE

Občina Sodražica na svoji spletni strani objavlja razpise in javne pozive. V mesecu juniju in juliju so bili objavljeni:

- Razpis o zbiranju predlogov za podelitev priznanj in nagrad Občine Sodražica za leto 2025, rok za oddajo predlogov: do vključno 1. 9. 2025.
- Javni poziv za posredovanje predlogov za imenovanje predstavnika Občine Sodražica v svet Javnega zavoda Zdravstveni dom dr. Janeza Oražma Ribnica, rok za oddajo predlogov: do vključno 1. 9. 2025.
- Javni razpis za dodelitev podpore mladim in mladim družinam za prvo reševanje stanovanjskega vprašanja v Občini Sodražica v letu 2025, razpis je odprt do porabe sredstev oz. največ do 30. 9. 2025.
- Javni razpis za štipendiranje izobraževanja dijakov, ki se izobražujejo v smereh deficitarnih poklicev, rok za oddajo prijav: 25. 8. 2025, do 11. ure.
- Javni poziv za uporabo Športne dvorane Sodražica v sezoni 2025/2026, odprt do 22. 8. 2025. Vlagateljem, ki bodo oddali vlogo po navedenem roku, bodo lahko dodeljeni preostali prosti termini.
- Javno naznanilo – Javna razgrnitev Občinskega podrobnega prostorskega načrta za stanovanjsko sosesko Slemenska, pripombe in predlogi se lahko podajo do vključno 10. 9. 2025.
- Javni poziv za sofinanciranje sakralnih objektov oz. pomoč verskim skupnostim v občini Sodražica v letu 2025 – zaključen 31. 7. 2025.

VABILO – DOLGOTRAJNA OSKRBA

Vstopna točka za dolgotrajno oskrbo CSD Osrednja Slovenija – Zahod vas vabi na **informativni dan o pravicah in storitvah dolgotrajne oskrbe**, ki bo v torek, 2. 9. 2025, ob 10.30 v prostorih PGD Sodražica, Trg 25. maja 5, Sodražica. Predhodna prijava na informativni dan ni potrebna.

Lepo vabljeni.

Foto: Freepik

Cesta, vodovod in igrišče na Gori

Darja Vetrlih

Foto: Gregor Pirc

To in naslednje leto so za območje Gore načrtovani kar trije večji investicijski projekti. Obnova občinske ceste med Vagovko in Kržeti, izgradnja igrišča ter izgradnja novega vodovodnega omrežja med Petrinci in Kržeti. Za prva dva projekta sta v sredi junija župan Občine Sodražica mag. Blaž Milavec in direktor gradbenega podjetja Komunalne gradnje iz Grosuplja Viktor Dolinšek podpisala izvajalski pogodbi.

Prvi projekt predstavlja izgradnjo križišča za vas Kržeti in prenovu prvega dela občinske ceste Vagovka–Kržeti (1. faza). Pogodbena vrednost del za 1. fazo znaša nekaj manj kot 290.000 EUR. Izgradnja igrišča na Gori, ki predstavlja drugi projekt, pa je ocenjena na dobrih 230.000 EUR. Obe investiciji sta sedaj že v teku, financirali pa se bosta iz občinskega proračuna, igrišče pa tudi iz sofinancerskih sredstev programa LAS. Večji del izvedbe obeh projektov je sicer predviden v tem letu, preostali del (zlasti zaključevanja, kot npr. asfaltiranja in podobno) pa še v letu 2026.

Poleg cestne in športne infrastrukture se bo letos na Gori izvedla tudi investicija v vodooskrbo na Gori na trasi Petrinci–vodohran Kržeti, v dolžini približno 600 m z ocenjeno vrednostjo dobrih 50.000 EUR. Hydrovod pričinja z izvedbo tega

projekta v sredini avgusta, dela pa naj bi bila zaključena v toku enega meseca. Obnova navedenega odseka sodi v sklop celotne prenove vodovodnega omrežja na Gori, ki se je pričela z novo vrtino za oskrbo s pitno vodo, s stabilnim in kakovostnim virom pitne vode za celotno območje Gore.

Gospodarska slika občine

Darja Vetrlih

Foto: ChatGPT Image

Iz najnovejše Informacije o poslovanju gospodarskih družb in samostojnih podjetnikov ter analize trga dela za minulo leto, ki ga je za občino Sodražica pripravil Razvojni center Kočevje Ribnica, izhaja, da je na območju občine Sodražica v letu 2024 poslovalo 36 gospodarskih družb (ena več kot v letu 2023), ki so ustvarile 16,34 milijona evrov čistih prihodkov od prodaje (0,66 milijona evrov več kot v letu 2023) in zaposlovale 150 ljudi oz. 6 oseb več kot v letu 2023 ter ustvarile 6,9 milijona evrov čistih prihodkov od prodaje na tujih trgih.

Povprečna bruto plača v gospodarskih družbah v občini Sodražica je v letu 2024 znašala 1.757 EUR, kar je za 27 evrov oz. 1,6 % več kot v letu 2023. Neto dodana vrednost na zaposlenega v gospodarskih družbah v občini Sodražica je znašala 43.933 EUR, kar je 971 evrov več glede na leto pred tem, ko je NDV na zaposlenega znašala 42.962 EUR.

Hkrati je v občini poslovalo 66 samostojnih podjetnikov, ki so zaposlovali 63 oseb in ustvarili 8,98 milijona evrov čistih prihodkov od prodaje (kar je za 0,9

milijona evrov več kot v letu 2023).

Povprečna letna stopnja brezposelnosti je znašala 2,2 %, kar je v primerjavi s slovenskim povprečjem in sosednjimi občinami zelo nizka stopnja brezposelnosti.

Iz celotnega poročila je torej razvidno, da je gospodarstvo v občini glede na po-

datke o poslovanju v minulem letu stabilno, za spoznanje celo boljše kot leta 2023. Podjetja sicer obremenjujejo nestabilne in nepredvidljive tako politične kot gospodarske razmere doma in še bolj po svetu, kar se zna čez čas izrazitejše pokazati tudi pri rezultatih poslovanja.

Vir: Informacija o stanju gospodarskih družb in samostojnih podjetnikov v letu 2024 ter analiza trga dela – občina Sodražica, RC Kočevje Ribnica d. o. o.

Obvestilo: Prepoved odvajanja meteorne vode na javno cesto

V zadnjem času beležimo veliko poškodovanih in onesnaženih javnih cest z nanosom blata in peska, še posebej z neurejenih dvorišč. Na terenu se namreč ugotavlja, da so ob cestah različni objekti (stanovanjski objekti in njihova dvorišča, garaže, lope), ki nimajo ustrezno urejenega sistema odvajanja meteorne vode in padavinske vode s strehe, ki se zato posledično stekajo na cesto v muldo oziroma bankino. Nanos blata in peska močno vpliva na varnost prometa po javni cesti in hkrati ovira promet ter povzroča poškodovanje občinskih cest. Prav tako tudi meteorna in padavinska voda, ki teče na javno cesto, predstavlja oviro v prometu, saj lahko povzroči, da je javna cesta na tem delu bolj spolzka, kar lahko privede do prometne nesreče.

Ob tem opozarjamo, da je skladno z veljavno zakonodajo na cestno zemljišče javne ceste prepovedano odvajati meteorne vode, odplake in druge tekočine.

S tem opozorilom občane obveščamo, da bomo v naslednji mesecih izvajali poostren inšpekcijski nadzor nad varstvom oziroma ogrožanjem občinskih cest ter javnih poti in prometa na njih, predvsem nad odvajanjem meteorne vode, odplak in drugih tekočin. V primeru nespoštovanja predpisov bo občinska inšpekcija ukrepala v skladu s pooblastili.

Skupna občinska uprava občin Ribnica, Loški Potok, Sodražica in Velike Lašče

Nemiren čas dopustov med rokodelci

Gregor Pirc

Za nami je delovno pomladno obdobje, v poletje pa smo vstopili z mnogimi odprtimi projekti, spremembami in novimi priložnostmi. Ves čas se trudimo, da Zadruga ostaja aktiven in zaupanja vreden član rokodelskega in širšega gospodarskega okolja.

Na izrednem občnem zboru 1. julija je zadruga dobila novo vodstvo. Vodenje in mesto predsednika je prevzel Marko Košir, ki se je že v preteklosti kot član upravnega odbora izkazal za odločnega in zanesljivega člana ekipe. Na tem mestu bi se rad zahvalil Andreju Pogorelcu, ki je kot predsednik Zadruge v prejšnjem mandatu aktivno sodeloval pri uresničevanju njene vizije in prispeval pomemben del pri razvoju njenih dejavnosti. Spremembe so se zgodile tudi v nadzornem odboru, ki ga ponovno vodi Franc Vesel. Ob tej priložnosti se iskreno zahvaljujemo Francu Lesarju, dolgoletnemu članu nadzornega odbora, ki je bil v Zadrugi predstavnik OZ Ribnica. Njegova doslednost, pobude in spodbude so bile dragocen del zadržnega dogajanja. Čeprav funkcijo predaja naprej, ostaja dobrodošel in del naše skupnosti.

Letos bomo prisotni na sejmu AGRA, kjer bomo posebej aktivno sodelovali v četrtkovem programu na temo geografskih označb. V sodelovanju z ministrstvom za gospodarstvo, turizem in šport bomo izvajali rokodelsko delavnico ter prikaz izdelave tradicionalnih suhoro-

barskih izdelkov. Sodelovali bomo tudi na okrogli mizi, ki bo posvečena prav tej pomembni temi za našo regijo. Prisotni bodo tudi naši izdelki, ki bodo na sejmu razstavljeni celoten teden.

Positivne novice prihajajo tudi s področja projektov. Projekt, ki ga je Zadruga prijavila na pilotni razpis BIZI Rokodelci, je bil odobren. Gre za vsebinsko bogat program, ki vključuje predstavitev rokodelstva skozi več vsebinski sklopov. V okviru projekta smo že sodelovali na Tržnem dnevu, sledil bo še Ribniški sejem, v prihodnjem obdobju načrtujemo obisk treh rokodelcev, ki bodo v svojih delovnih okoljih prikazali pristno rokodelsko prakso. Celovit projekt aktivno vključuje približno deset rokodelcev, med njimi tudi člane naše Zadruge.

Na drugi strani se še vedno borimo z mnenjem strokovne komisije, ki podeljuje certifikate ART&Craft za tradicionalne suhorobarske izdelke. V letošnjem letu žal nismo bili uspešni z nobeno oddano prijavo, a še nismo vrgli puške v koruzo. Nadaljujemo svoja prizadevanja in iščemo dodatne poti, da naše združnike opremimo z ustreznimi pogoji za prijavo na nove rokodelske razpise v letu 2026.

V sodelovanju z Občino Sodražica poteka projekt »Prostor smeha in povezovanja«, pri katerem je Zadruga pomemben partner. Prispeva namreč sklop motoričnih igril ter urbano opremo. Delo napreduje skladno s časovnim

načrtom projekta. Prav tako teče projekt »Suha roba«, pri katerem Zadruga nudi izvedbeno podporo in sodeluje pri povezovanju oblikovalke in obrtnika. Na naši strani projekt poteka gladko. Zahvala vsem vpletenim, saj projekt zahteva veliko potrpežljivosti in preizkusnih kosov. Žal ti še niso pripravljeni za javno objavo, bomo pa to zagotovo storili takoj, ko bo to mogoče.

Ob tej priložnosti predlagam, da si vpleteni v lesarsko branžo ogledate odprt razpis za mikro podjetja v lesarstvu. Ta omogoča pridobitev nepovratnih sredstev za nakup opreme in drugih investicij. Zadržniki boste o podrobnostih razpisa že dodatno informirani, druge zainteresirane pa lahko povežem s svetovalko iz RC Kočevje Ribnica. Naj še spomnim, da Zadruga oddaja e-kolesa. Vabljeni, da se oglasite in enostavno prevozite naše kraje.

Zadruga ima odprtih več zahtevnih front, kljub temu pa organiziramo dodatna srečanja in izlet za člane. Lepo je biti del skupnosti, združne skupnosti.

Rokodelska
zadruga
Sodražica

Maša za domovino in proslava ob dnevu državnosti

Petra Marn

Foto: Marko Burger

Ob letošnjem prazniku dneva državnosti, s katerim smo se spomnili na osamosvojitve Slovenije in na desetdnevno vojno, je bila v petek, 20. junija, v znak hvaležnosti v farni cerkvi sv. Marije Magdalene v Sodražici darovana sv. maša za domovino. Daroval jo je domači župnik Franc Bizjak.

Po maši je sledila proslava ob obeležju samostojnosti v parku na sodraškem trgu. Navzoče sta nagovorila podžupan Občine Sodražica Ernest Pirnat in predsednik Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Ribnica polkovnik Marko Košir. Oba sta čestitala ob bližnjem dnevu državnosti, pri čemer je podžupan orisal krog pomembnih sodraških moč v preteklosti in se vprašal, kdo so danes takšni pomembni Sodražani. A je svoje razmišljanje zaključil, da so prav tako pomembni ljudje iz ozadja, ki skrbno in požrtvovalno opravljajo svoje delo. Polkovnik Slovenske vojske Košir se je osredotočil na vojne aktivnosti v času tik pred ali med vojno za Slovenijo v letih 1990–1991 na našem širšem lokalnem območju, izpostavil pa je tudi prispevek Sodražice.

Prireditev so s svojo prisotnostjo počastili praproščaki veteranskih združenj ter gasilskih društev in zveze. Program je obogatila vokalna skupina Koral pod vodstvom Braneta Koširja ter učenki OŠ dr. Ivana Prijatelja Sodražica Špela Košmrlj in Nejka Gačnik z recitacijami. Prireditev je povezovala Lana Košir.

Nagovor podžupana Ernesta Pirnata

Ob dnevu državnosti, ki ga praznujemo čez pet dni, se spominjamo junjskega dne leta 1991, ko je Slovenija postala neodvisna država. Sanje številnih generacij so se formalno uresničile s sprejetjem Deklaracije o neodvisnosti in Temeljne ustavne listine ter razgrnitvijo državnih simbolov. To se je zgodilo le pol leta po enotnem odzivu slovenskih volilnih upravičencev na plebiscitu z jasnim vprašanjem » Ali naj Republika Slovenija postane samostojna in neodvisna država?« Slovenija je resda ujela pravi trenutek v ustreznem zgodovinskem obdobju. Pa vendarle.... neodvisna in samostojna država ni nastala kar sama od sebe. Še manj, da bi jo nam podarila kakšna tretja stran.

Samostojna država je rezultat pravičnega, postopnega, sprva predvsem kulturnega boja naših prednikov. Ti so se zavedali svojstvene jezikovne in kulturne povezanosti prebivalcev na tem koščku Evrope. Gojili so zadostno in zdravo mero domoljubja, predvsem pa pravo narodno zavest, ki je pomembno ohranjala slovenstvo skozi stoletja nadoblasti drugih državnih tvorb.

Danes se o narodni zavesti bolj malo govori. O pomenu domoljubja verjetno še manj, ali pa ga krivično povezujemo z nevarnimi družbenimi diskurzi. Domoljubje in narodno zavest so kot pomembno gonilo slovenske kulture uporabljali naši največji literati, kot naš cenjeni slovenski pesnik France Prešeren, snovalci prvih slovenskih medijev kot na primer Janez Bleiweis s takratnimi Kmetijskimi in rokodelskimi novicami, začetniki slovenske politike, med katerim izstopa narodopisec Matija Majar – avtor pobude o Zedinjeni Sloveniji. Vsi omenjeni slovenski narodni buditelji so delovali v 19. stoletju, ko je slovenska identiteta v delu srednje in JV Evrope postopoma pridobivala na prepoznavnosti in, kar je najpomembnejše, tudi na veljavnosti.

V tem obdobju (torej 19. stoletju) so iz našega lokalnega okolja prišli na svet, ali šli v svet, številni znani Sodražani. Letos mineva 160 let rojstva Janeza Evangelista Kreka, ki se je rodil pri Sv. Gregorju in je po materi Sodražan. Kot je zapisano v monografiji Sodraških 800, je Krek ena najvidnejših osebnosti med Slovenci svojega časa. V odločilnih trenutkih naše zgodovine je dal neizbrisen pečat duhovnemu, kulturnemu, gospodarsko-socialnemu in političnemu razvoju naroda. Njegova osebnost je bila poznana kot nesebična, predana, in organizirana. Z velikim poudarkom je spodbujal organizirano delo, ki naj temelji na manjših skupnostih, kot so družina, stanovi, verske skupnosti. Njegov način delovanja, njegov delovni duh in občutek za dobro delovanje različnih skupnosti bi nam v današnjem času v slovenski družbi prišel še kako prav.

V drugi polovici 19. stoletja so se rodili številni drugi znani Sodražani. Med njimi:

- priznani slovenist in kulturni zgodovinar dr. Ivan Prijatelj,
- nestor slovenskega lovstva Ivan Lovrenčič,
- izjemna umetniška ustvarjalca slikar Gregor Perušek in akademski kipar France Gorše,
- in na prelomu stoletja še France Pirc – slovenski častnik, vojaški pilot general-major letalstva in diplomat.

Franc Pirc iz Žimaric je pustil v jugoslovanskem vojnem letalstvu izjemen pečat. Bil je šolan vojaški častnik s širokim poznavanjem letalstva svojega časa in nadarjenostjo za pilotiranje. Njegovo delo je bilo v lanskem letu predstavljeno z razstavo v sodraškem Krekovem domu, sedaj se je razstava ob prisotnosti predsednika državnega sveta g. Marka Lotriča odprla v Vojaškem muzeju Pivka.

Zakaj sem omenjal nekatere znane Sodražane? Večina izmed njih je kleno in odločno držo nosila po svetu, kjer so s svojimi znanji prispevali k napredku narodne, umetniške, kulturne ali druge oblike zavesti. Prav je, da se na njih večkrat spomnimo in da jim v današnjem času namenimo primeren prostor. Tako kot smo pred leti z odkritjem tega obeležja, ki je tu pred nami, pustili trajni spomin vsem tistim, ki ste s svojo vlogo, prisotnostjo in pripadnostjo pustili svojo sled pri tvorbi slovenske države. Bodimo ponosni na svoje korenine, svojo družino, društva in druge manjše skupnosti – tudi na svojo občino ter seveda svojo državo.

Praznovanje dneva državnosti ni le praznovanje neke politične odločitve pred dobri tremi desetletji in s tem praznovanje neke zgodovine. Gre za širši pomen praznovanja slovenskih vrednot in predvsem jasne narodne skupne prihodnosti. Dan državnosti in drugi državni prazniki, ki sicer niso dela prosti dnevi, kot na primer:

- pred manj kot dvema tednoma smo obeležili državni praznik dan Primoža Trubarja,
- jeseni bomo obeležili več državnih praznikov kot so: dan suverenosti, dan slovenskega športa, dan znanosti in dan Rudolfa Maistra,
- in ne pozabimo omeniti praznika Prekmurcev ter Primorcev,

to so prazniki, ki spominjajo na pomembne zgodovinske dogodke ali dosežke in hkrati opominjajo, kako pomembne so nekatere osebnosti ali skupine iz preteklosti in tudi sedanjosti – med katerimi velja še posebno omeniti slovenske športnike in znanstvenike kot posebne ambasadorje naše države.

Kaj pa današnji znani Sodražani? Pred časom sem v neki družbi bil priča pogovoru o tem, da v sedanjosti iz našega okolja nimamo kakšne znane osebnosti. Da ni slavnih Sodražanov! Morda danes res nimamo osebnosti, ki bi krojile naslovnice osrednjih medijev, pa to še ne pomeni, da v teh krajih ni prepoznavnih ljudi. Ekonomski in socialni kazalniki obočja Občine Sodražica so dobri oz. po šolsko rečeno vsaj prav dobri. Sodražani danes so razpršeni po različnih pomembnih službah in delovnih okoljih. Na tem območju imamo visok delež samozaposlenih v različnih dejavnostih, pri tem velja omeniti, da ni malo takšnih, ki so našli izzive v lesni obrti in s tem ohranjajo kulturni in gospodarski DNK našega okolja.

Prav je, da se vsaj v lokalnem okolju spomnimo tudi vseh, ki na različne načine prispevate k blagru in razvoju skupnosti. Zato, dragi zbrani, naj bo današnji praznik priložnost, da se zahvalimo vsem, ki prispevajo k delovanju skupnosti:

- vsem, ki sodelujete v vzgoji in izobraževanju, skrbite za programe v zdravstvu in socialni,
- vsem delodajalcem, ki omogočate kruh posameznikom in njihovim družinam,
- vsem delovno aktivnim prebivalcem, ki s tem odražate odnos do dela kot eno izmed pozitivnih in temeljnih vrednot človeka,
- vsem odločevalcem v različnih institucijah, tudi članom občinskega sveta ter drugih organov, ki s pragmatično držo prispevate k doseganju ciljev v lokalnem okolju,
- vsem, ki skrbite za delovanje društev in klubov,
- vsem, ki skrbite za prostovoljstvo in svoj prosti čas namenjate za druge, med katerimi je potrebno še posebno izpostaviti gasilce,
- vsem sodelujočim v programih tako za mlade kot za starejše, da s tem skrbite za integracijo vseh generacij,
- vsem, ki na kakršen koli način namenite času drugemu in vam za delovanje skupnosti ni vseeno.

Vsi omenjeni in drugi na različne načine in po svojih močeh prispevate za svoj kraj, našo občino, našo državo. Morda danes niste znane osebnosti, ste pa zaznane osebe in pomembna delujoča celica k delovanju našega organizma – najsibo to lokalno okolje ali država.

Čestitke ob dnevu državnosti, vse dobro vam prisotnim in vsem vašim bližnjim v vaših družinah in v vaših skupnostih.

Govor predsednika Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Ribnica polkovnika Marka Koširja

Spoštovani občani Sodražice, gospoda župan in podžupan, predstavnika policijske postaje Ribnica, gasilci, veterani vojne za Slovenijo, cenjeni vsi prisotni.

Izrekam iskreno zahvalo za povabilo in priložnost, da vam lahko danes spregovorim. »Na svetu ne obstaja armada niti orožje, ki bi dobilo vojno proti volji ljudi.« Ta izrek ima močno sporočilo in lahko z zadovoljstvom ugotovimo, da so se njegovega sporočila v tistih usodnih časih našega naroda zavedali tudi tisti, ki so želeli našo osamosvojitve s silo preprečiti. Vsaka vojna, kot nadaljevanje politike z drugimi sredstvi, prinaša razdejanje, kri, solze in trpljenje. Na srečo je pri nas na obeh straneh prevladal razum, da v osamosvojitveni vojni leta 1991 ni prišlo do spopadov večjih razsežnosti in posledic, kakršnim smo bili priča kasneje na področju nekdanje skupne države.

Dovolite mi, da osvetlim dogodke tistega časa. Jugoslavija je doživljala politične in gospodarske pretrese, ki so vodili v vse večje notranje napetosti. V Sloveniji se je krepila želja po večji avtonomiji in demokraciji. Aprila 1990 so bile pri nas izvedene prve demokratične volitve po več kot petih desetletjih enopartijske in nedemokratične komunistične oblasti. Zmaga koalicije DEMOS je nakazovala veliko podporo neodvisnosti. Na plebiscitu 23. decembra 1990 se je kar 94,8 odstotka volilnih upravičencev opredelilo za samostojno Slovenijo. Parlament je 25. junija 1991 s sprejetjem Temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije ter Deklaracije o neodvisnosti uradno razglasil neodvisnost Republike Slovenije, kar je pomenilo odcepitev od Jugoslavije. Jugoslovanska ljudska armada je že naslednji dan začela vojaške operacije proti Sloveniji. Kaj pa je bilo temu povod?

Sredi maja 1990 je komandant RŠTO, Slovenec, lojalen jugoslovanskim oblastem, izdal ukaz o predaji orožja teritorialne obrambe, ki je bilo sicer last občin, v skladišča JLA. Nekaj štabov je orožje predalo, večina ga je imela že prej skladiščenega v vojašnicah, tudi Ribnica, 16 štabov TO in 27. zaščitna brigada iz

Kočevske Reke pa so se predaji orožja uprli, kar je dan pozneje sekretar za ljudsko obrambo z aktom tudi formaliziral. Konec avgusta se je ustanovila Manevrska struktura narodne zaščite, ki je z vzpostavljeno mrežo pokrajinskih in občinskih odborov, tudi v Ribnici, v strogi tajnosti pristopila k razdeljevanju orožja po terenu. Del tega orožja je bil hranjen v Ribnici in tudi v Sodražici v obratu podjetja Inles. Slednje je bilo zaradi bojzani kompromitiranja kasneje premeščeno v Loški Potok. 4. oktobra je bil imenovan načelnik novega slovenskega RŠTO. 17. 12. 1990 se je v Kočevski Reki prvič postrojila slovenska oborožena formacija TO, kasneje poznana kot 1. specialna brigada MORIS. 15. 5. 1991 pa se je začelo usposabljanje vojakov nabornikov na služenju vojaškega roka v UC Ig in Pekre. S tem je Slovenija dala vedeti, da je odločna na poti k samostojnosti.

Prvega maja 1991 sta se štaba TO Kočevje in Ribnica združila. Novonastali 27. Območni štab TO s sedežem v Ribnici je izvajal naloge zaščite južne meje, blokado vojašnice v Ribnici, nadzor skladišč Ugar in Ortnek, varovanje in priprave za blokado glavnih prometnic, varovanje občinskih stavb in pošt, vzpostavitev in varovanje zbirnega centra za prebežnike v Glažuti, varovanje nekaterih delovnih organizacij in pomembnih elektroenergetskih objektov ter kontrolo desantnih rajonov. Na področju občine Sodražica so bile enote razporejene v Zamostcu, v Podklancu in na Gori. K Novi Štifti pa je bil razporejen Izvidniški vod zaščitne brigade iz Kočevske Reke. Oddelek za ljudsko obrambo Ribnica je med drugim vzpostavil mrežo vizualnih opazovalnic s ciljem nadzora premikov JLA.

Spomnim se, da smo 26. 6. 1991 na televiziji spremljali slovesnost na Trgu republike ob razglasitvi samostojnosti. Občutki so bili mešani, nekaj med navdušenjem, ponosom in nelagodjem zaradi zavedanja, da nas iz neposredne bližine, iz vojašnice Ribnica, ogrožajo vojaki JLA s havbicami. Ta dan sem bil dežuren in nočni mir je nekaj po eni uri ponoči prekinil vznemirjen glas iz radijske postaje: »Vasko, Vasko, hitro nam pošlji

intervencijsko skupino, tu se streljamo.« Šlo je za spopad pri Pogancih. Začela se je vojna. Naslednji dan je bil v štabu pravi vrvež. Prostovoljci so se množično javljali z željo sodelovati pri obrambi. Nismo imeli dovolj uniform in orožja za vse, zato smo mnoge zavrnili. Zvečer se je naš štab premaknil v Mozelj v prostore bivše osnovne šole, 28. 6. 1991 pa se je v Zamostec postaja milice iz Ribnice, kot pomemben akter obrambnih sil. Ta dan sta sledila napada na skladišče goriv Ortnek in na vojašnico Ribnica. In slednji je terjal prve žrtve. Dva pripadnika TO sta bila ranjena, en vojak JNA pa je padel. Naslednji dan je sledil še en napad na Ortnek, čez teden dni pa smo zavzeli ekonomijo Rajhenav. Premirje je nastopilo 7. julija 1991. Sledil je sklep jugoslovanskega vodstva, da JNA zapusti Slovenijo v treh mesecih, kar se je v noči med 25. in 26. 10. 1991 tudi zgodilo. Izbojevali smo zmago z relativno malo žrtvami in lahko smo ponosni, da te niso bile omadeževane z vojnimi zločini. Vidno vlogo med osamosvojitveno vojno so imele tudi lokalne delovne organizacije, obrtniki, društva, nešteti posamezniki in nenazadnje vi, prebivalci teh krajev, ki ste po svojih najboljših močeh v mozaik obrambe Slovenije prispevali svoj delež.

Žal nas trenutne razmere v svetu opominjajo, da mir in svoboda nista samoumevni vrednoti. Krepitev naših obrambnih

zmogljivosti kot pomemben faktor odvratanja je naša zaveza za zvišanje naše nacionalne in kolektivne varnosti. Poleg oboževanja spadajo med te tudi kadrovske viri, ki so omejeni, zato je ponovna uvedba obveznega služenja vojaškega roka v Slovenski vojski realna opcija.

Usoda je pred štiriinšestdesetimi leti naši generaciji naklonila priložnost prispevati k največjemu dosežku v vsej zgodovini našega naroda. Ko smo s samostojno državo iz naroda postali nacija, so bile udejanjene nepredstavljive sanje naših prednikov, zato bodimo ponosni, da smo bili del tega. Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Ribnica združuje veterane in naše simpatizerje iz občin Loški Potok, Ribnica in Sodražica. Skladno z našim poslanstvom med drugim vlagamo napore, da prenašamo na mlade vse, kar krepi nacionalno zavest in domoljubje, da se bodo za blaginjo Slovenije z zanosom trudili in jo v primeru potrebe tudi srčno branili. Slovenija je naša edina domovina in nam vsem ljubljen in varen dom, zato spoštujemo drug drugega in držimo skupaj!

Ob bližajočem prazniku, dnevu državnosti, vam želim vse dobro.

Srečno Sodražica, srečno Slovenija!

Magdalenin večer s Tino Kadunc – Tiano

Petra Marn

Foto: Marko Burger

V nedeljo, 20. julija 2025, je v župnijski cerkvi svete Marije Magdalene v Sodražici ob sodelovanju Občine Sodražica in Župnije Sodražica potekal že šesti tradicionalni Magdalenin večer. Koncert poteka v počastitev farne zavetnice sv. Marije Magdalene, ki goduje 22. julija.

Letošnji večer je obogatila pevka Tina Kadunc – Tiana, ki že dolga leta soustvarja slovensko glasbeno prizorišče. Predstavila se je na že skoraj vseh večjih glasbenih festivalih: prisotna je bila na Narečni popevki, na EMI je nastopala v finalu, na festivalu Slovenska popevka je prejela nagrado za najboljšo mlado izvajalko, kar sedemkrat je nastopila na festivalu Ritem srca oz. Ritem duha. Nazadnje smo jo slišali maja letos s skladbo »Plavam proti toku«.

Prepevala je v številnih glasbenih zasedbah, vokalnih skupinah in zborih, zdaj pa največ časa, energije in ljubezni posveti svoji družini, vzgoji hčere in sina, uram solo petja ter vodenju otroškega zbora v rodnem Dobropolju.

Tina Kadunc – Tiana se nam je predstavila s sakralnimi in ritmično-duhovnimi skladbami s festivala Ritem duha oz. Ritem srca ob spremljavi pianista Lovra Freliha na prenosnih klavirih in tudi na orglah. Pevkine interpretacije so bile prežete z osebno izpovedjo in globoko duhovno noto, pianist pa je z zvočno kuliso pesmim dodal posebno energijo. Prisluhnili smo lahko njegovemu vrhunskemu samostojnemu nastopu na sodraških orglah.

Večer je vodila domačinka Lana Košir, po koncertu pa je v parku pred cerkvijo sledilo prijetno druženje.

Psoglavski dnevi 2025 v znamenju tradicije in zabave so za nami

Petra Marn

Foto: Marko Burger, Tadej Levstek (šah)

Sodražica se je od petka, 27., do nedelje, 29. junija, spremeni v živahno dogajanje, saj so zadnji vikend v juniju potekali tradicionalni Psoglavski dnevi.

Tridnevna prireditev, ki je združevala več segmentov bogatega programa, se je začela s petkovo Psoglavsko nočjo. Glavna zvezda večera je bila legendarna skupina Šank Rock, ki je končno uresničila obljubo in nastopila v Sodražici. Za ogrevanje v Psoglavsko noč je poskrbela predskupina Koral 45 Lightning, po nastopu skupine Šank Rock pa je oder zavzela skupina Pelhan. Prireditve se je udeležila tudi predsednica DZ RS Urška Klakočar Zupančič, ki je v sproščenem vzdušju izrazila navdušenje nad živahnim dogajanjem. Za organizacijo petkovega dela so poskrbeli gasilci – člani PGD Žimarice-Globel-Podklanec.

Sobota je bila posvečena športnim aktivnostim in večernemu druženju. Skozi dan so potekali razni turnirji (v odbojki na mivki, namiznem tenisu, košarki, badmintonu in malem nogometu) ter prvič pod okriljem Šahovskega društva Kočevje in trenerke Špele Kolarič tudi tekmovanje v šahu.

Zvečer se je dogajanje preselilo na trg, kjer je nastopil Tamburaški orkester Sodražica, Mladinski klub Sodražica pa je poskrbel za zabavo z igro »Ostanimo doma«. Večer je potekal ob prijetnem druženju, ritmičnih tamburic, petju in smehu. Nastopajoči so dokazali, da s svojo energijo, humorjem in z ustvarjalnostjo znajo povezati tradicijo z mladostno svežino ter ustvariti dogodek, ki nagovori tako starejše kot mlajše generacije. Dogodek je bil tudi dobrodelne narave, saj bili vsi zbrani prostovoljni prispevki ter iztržek od prodane pijače (v višini 1.353,00 EUR) namenjeni Jaku Škofu, za katerega se zbirajo sredstva za gensko zdravlilo.

Osrednji dogodek Psoglavskih dni je bil zagotovo nedeljski Tržni dan. Sodražica je oživela s stojnicami, ki so ponujale raznolike izdelke, poseben poudarek je bil na prikazu tradicionalnih obrti suhorobarstva, ki imajo v naši dolini dolgo zgodovino, vendar počasi že izumirajo. Obiskovalci so si lahko ogledali prikaz izdelave lesenih izdelkov ter spoznali mlade obrtnike, ki so predstavili sodobne pristope k tradicionalnim tehnikam in inovativne izdelke iz lokalnega lesa.

Program Tržnega dne se je začel ob 10. uri s slavnostno povorko, ki je simbolično odprla prireditev, ter z nastopi različnih društev, pozdravnim nagovorom župana mag. Blaža Milavca in slavnostnim govorcem, ministrom za notranje zadeve Boštjanom Poklukarjem. Dopoldanski del je zaznamoval nastop Prifarskih muzikantov, ki so s svojo prepoznavno energijo navdušili občinstvo. Popoldne je oder zavzel ansambel Kvintet Dori, ki je poskrbel za pravo zabavo. Mladinski klub Sodražica je tudi letos poskrbel, da je obiskovalce v senci Kostanjevega parka pričakalo sproščeno vzdušje ob zabavnih aktivnostih.

Bogat tridnevni program etnološko kulturne, športne, predvsem pa rokodelsko obarvane vsebine si je ogledalo nekoliko manj obiskovalcev, kar je bilo najbrž tudi posledica veliko dogajanja v okoliških krajih in izredno vročega vremena. Organizatorji smo se potrudili, da za tiste, ki so/ste obiskali Sodražico, ni manjkalo dobrega okrepčila in osvežitve.

Rezultat uspele tridnevne prireditve je odlično sodelovanje

z drugimi društvi in posamezniki – prostovoljci. Iskrena hvala vsakemu posebej.

Hvala tudi vsem sponzorjem in donatorjem, da ste podprli našo prireditev.

Tridnevna prireditev pod taktirko Turističnega društva Sodražica ob podpori Občine Sodražica je praznik naše skupnosti, kjer se ob druženju in ohranjanju kulturne dediščine združijo generacije. S skupnimi močmi smo napisali zgodbo Psoglavskih dni 2025 ... počasi pa se že snuje nadaljevanje – Psoglavski dnevi 2026.

Dan športa 2025

Tadej Levstek, vodja tekmovanja

V soboto, 28. 6. 2025, smo sodraški nogometni veterani v okviru Psoglavskih dni izpeljali Dan športa. Športna sobota nam je ponudila veliko športnih užitkov v dvorani in na zunanjih igriščih.

Pod vodstvom predsednika Športnega društva Sodražica Petra Petrovčiča je potekala odbojka na mivki, ki se je letos udeležilo lepo število igralcev, ki so prikazali lepe odbojarske dvoboje. V športni dvorani se je Psoglavski dnevi 2025 v znamenju tradicije in zabave so za nami

Mitja Gašperič. 1. mesto sta osvojila Inna Kogosov in Andrej Potrbin, 2. mesto Jasna Šebjanič Pupis in Oskar Kogosov, 3. mesto pa sta zasedla Aldo Sergon in Iztok Nadoh.

V športni dvorani je potekal tudi turnir v košarki 3 : 3. Udeležilo se ga je šest ekip.

Za organizacijo in izpeljavo je uspešno poskrbel Tomaž Lovšin.

1. mesto je osvojila ekipa Jezerci (Miha Ogrinc, Luka Ogrinc, Vid Koleša, Jure Koleša),
2. mesto je osvojila ekipa Globel (Zvone Janež, David Janež, Dejan Plos, Simon Lavrič),
3. mesto je osvojila ekipa Bros&Co (Gregor Lavrič, Andrej Lavrič, Tomaž Bartolj, Jernej Škulj).

Po letu premora pa smo imeli tudi turnir v badmintonu, ki ga je uspešno izpeljal Vlado Vetrh.

Udeležilo se ga je osem igralcev. V absolutni konkurenci je 1. mesto osvojil Janez Štupica, 2. mesto je pripadlo Suzani Vukan, 3. mesto pa si je priigrala Mateja Mihelič. Prvič letos se je pod baliniščem izvedlo tudi tekmovanje v šahu pod okriljem Šahovskega društva Kočevje in trenerke Špele Kolarič. Tekmovanja so se udeležili tako trenirani igralci kot ljubitelji šaha. Prijavljenih je bilo 14 tekmovalcev. V absolutni konkurenci je največ šahovskega znanja pokazal Aleksej Košmrlj, drugo mesto je pripadlo Sebastjanu Zidarju, tretje mesto pa je osvojil Tadej Košmerl.

Na asfaltnem turnirju je potekal turnir v malem nogometu za člane. Imeli smo osem ekip. Tretje mesto je pripadlo ekipi Family futsal team Janež, drugo mesto je osvojila ekipa Ložin. Zmagovalci turnirja so postali igralci ekipe KMN Kot & Štupica transport. Nad sodniškimi odločitvami je ves dan uspešno bedel sodnik Darko Bobar. Turnir je potekal pod vodstvom Vlada Vetriha in Tadeja Levstka.

Dan športa je bil dobro postavljen, saj se ga je udeležilo veliko število tekmovalcev, skozi cel dan pa so ga obiskovali tudi gledalci, ki so si ogledali tekmovanja tako zunaj kot znotraj športne dvorane. Poskrbljeno je bilo tudi za jedčo in pijačo, za katero so pridno skrbeli vestni veterani KMN Sodražica.

Odprtje razstave »Človek, ki je opozoril Tita« v Parku vojaške zgodovine

Petra Marn

Foto: Marko Burger

Po zaključku v Sodražici je razstava o Francu Pircu avtorja Janeza Miheliča odpotovala v Park vojaške zgodovine v Pivko. V soboto, 21. junija, jo je v okviru vseslovenske Poletne muzejske noči odprl predsednik Državnega sveta RS Marko Lotrič ob prisotnosti avtorja, direktorja parka, podžupanje Pivke ter župana in podžupana naše občine. Marko Lotrič je izpostavil ključne poudarke o razstavi, ki govori o življenju in delu Franca Pirca, rojenega pred 126 leti v Žimaricah. V nagovoru je poudaril pomen ohranjanja zgodovinskega spomina kot temelja narodne identitete in opomnika na vrednote miru, svobode ter demokracije. Slavnostni govornik je izpostavil tudi aktualne svetovne izzive in pozval k odgovornemu ravnanju ter spoštovanju človekovih pravic kot ključnih temeljev strpne in vključujoče družbe.

Slovesnost odprtja razstave sta s svojim glasbenim ustvarjanjem obogatila naša mlada občana, Žimarčana Tobija in Marcel Žabkar.

Naš velik rojak z izjemno vojaško in diplomatsko kariero, Franc Pirc, a z osebno in družinsko tragično zgodbo, je bil vrsto let po vojni zaradi jasnega nasprotovanja takratni jugoslovanski politiki povsem prezrt in pozabljen. Natanko po 71 letih od njegove smrti je bil tudi s to razstavo, ki jo je odprl predsednik zgornjega doma slovenskega parlamenta, vsaj simbolično ponovno odkrit in predstavljen širši slovenski javnosti.

V Parku vojaške zgodovine v Pivki je razstava nadgrajena z dragocenimi eksponati iz zapuščine Franca Pirca ter dopolnjena z angleškim prevodom.

Aktivnosti Šedržank

Petra Marn

Foto: Marko Burger

Tako kot prejšnja leta je bil tudi letos za Šedržanke junij najbolj aktiven mesec – poln ustvarjalnosti, novega znanja in druženja. Prvič smo se dobile v četrtek, 5. junija, in pod vodstvom Angelce Belaj izvedle delavnico, na kateri smo naredile krompirjeve štruklje, ki smo jih postregle na Tržnem dnevu. Točno čez en teden je je potekala delavnica izdelave študlja z različnimi vrstami nadevov. To delavnico je vodila Irena Đorđević in nastali so okusni zavitki. Dan pred Tržnim dnevom – v soboto, 28. 6., smo pakirale pecivo, ki smo ga napekle in ga pripravile za prodajo. Na sam Tržni dan smo pričele s svojim delom že v zgodnjih jutranjih urah: ena ekipa Šedržank pod vodstvom Martine Pirnat je kuhala trojko, druge so pripravljale naš prodajni prostor, ki je bil prava paša za oči. Skupaj smo prišle do ideje, da letos

poleg stojnice, bogato obložene s sladkimi in slanimi dobrotami, postavimo še »kula«. Pripeljala jih je Majda Vesel, Božena Kovačič, ki je skrbno bdela nad izvedbo postavitve, je priskrbela bale, Metka Šilc je prinesla dragocen ročno izdelan star prt, na katerem je bil prikaz malice, kot so jo jedli nekoč. Do začetka prireditve je bilo vse pripravljeno za obiskovalce, ki so lahko poskusili tudi osvežilni pijači – hruškovo vodo ter bezgov sok. Šedržanka Elizabeta Čampa je skupaj z Martino Pirnat, ki je bila opravljena v narodno nošo, sprejela slavnostnega govornika in mu ponudila koruznač, ki je tako kot trojka in krompirjev štrukelj naša stara jed. Trgovanje, kramljanje, izmenjevanje receptov je potekalo do popoldanskih ur, ko so pridne roke Šedržank pospravile stojnico.

Čeprav sem omenila le nekaj Šedržank, je vsaka prispevala pomemben kamen-

ček mozaika k uspehu Tržnega dne. Hvala vsem za sodelovanje. Soglasne smo bile tudi, da del zaslužka v višini 300,00 EUR namenimo Jaku Škofu za zdravljenje neozdravljive bolezni.

Tradicionalno smo analizo letošnjega dogajanja naredile takoj, ko smo si nabrale novih moči in se v torek, 1. julija, posladkale v sodraški slaščičarni. Zadovoljne, vesele in polne navdiha za prihodnje izzive smo ob prijetnem klepetu obujale spomine na skupne trenutke, uspešno izpeljane projekte ter si izmenjale ideje za novo sezono.

Članice se dobimo vsak mesec – če se želiš podružiti, pridobiti nova znanja, večičine, se nasmejati in postati del srčne in ustvarjalne ekipe, si več kot dobrodošla, da se nam pridružiš! Nove članice povabljen, da se nam pridružite – najprej na enomesečni brezplačni telovadbi, kjer

nas boste lahko spoznale in začutile energičen utrip Šedržank. Telovadba je prilagojena različnim stopnjam telesne pripravljenosti, poteka v sproščenem vzdušju in je odlična priložnost za krepitev telesa, duha in prijateljskih vezi. V mesecu oktobru nameravamo izvesti delavnico za dekleta in žene, kjer bomo skupaj ustvarile okusno jed, si izmenjale recepte in se ob tem prijetno družile. Delavnica bo namenjena tako začetnicam kot tistim, ki že rade kuhajo – poudarek bo na preprosti jedi, ki jo lahko pripravimo doma. Več informacij o točnem terminu in prijavi bo objavljeno kmalu – spremljajte nas in se nam pridružite pri kulinarinem ustvarjanju!

Vesele bomo vašega obiska in odločitve, da se vključite v našo sekcijo in tako naredite nekaj dobrega zase in za dogodka v našem kraju.

Letos devetletko zaključilo 8 najboljših učencev

Petra Marn

Foto: Marko Burger

Dan po valeti župan mag. Blaž Milavec v prostorih Občine že tradicionalno sprejme najboljše učence. 19. sprejema, ki je potekal v petek, 13. junija, so se skupaj z ravnateljico Majdo Kovačič Cimperman, razredničarkama Mojco Vesel in Lucijo Petelinšek udeležili odličnjaki letošnje generacije devetošolcev. V letošnjem šolskem letu je sodraško šolo obiskovalo 294 učencev, od tega 29 devetarjev, med katerimi je bilo 8 odličnja-

kov, in sicer učenci 9. a: Loti Henigman, Leila Starc, Eva Škulj in Matevž Turk ter učenke 9. b: Tamara Gornik, Pia Vesel, Kiara Oblak in Doris Pucelj.

Ravnateljica in razredničarki so povedale, da bila generacija uspešna na vseh področjih, da sta bila oba razreda zelo povezana med seboj ter da so se učenci zelo zavzeli za svoje pravice.

V sproščenem vzdušju je župan mladim čestital za njihov trud in uspehe, jih

spodbudil, naj tudi v prihodnje sledijo svojim ciljem ter da bi se ob spoznavanju drugih krajev, kultur, navad in novih znanj vedno radi vračali v domači kraj. Ob tej priložnosti je vsak odličnjak prejel knjižno darilo kot simbol znanja in spodbude za nadaljnjo pot.

Izmed letošnjih odličnjakov so se trije odločili za Gimnazijo Kočevje, po eden za Gimnazijo Bežigrad, Ledina in Želimlje ter srednjo šolo za farmacijo oz. kemijo.

Obvestilo za prvi šolski dan

Vse učence od 2. do 9. razreda OŠ dr. Ivana Prijatelja Sodražica obveščamo, da se pouk v šolskem letu 2025/2026 prične v **ponedeljek, 1. 9. 2025, ob 8.20.**

Učenci naj prvi dan s seboj prinesejo šolsko torbo, beležko, pisalo in copate. Zjutraj se zberejo pred šolo in počakajo na razrednike.

Pouk bo potekal štiri šolske ure, od 8.20 do 11.50. Zagotovljena bosta šolska malica in prevoz. Podaljšano bivanje bo organizirano po urniku.

Učenci 1. razreda pridejo prvi dan brez šolske torbe in skupaj s starši. Ob 9.30 se zberejo pred športno dvorano.

Prvi šolski dan bodo prevozi potekali z dvema jutranjima vožnjama. Po končanem pouku se bodo razvozi odvijali od 11.55 dalje v vse smeri.
Z veseljem vas pričakujemo!

Majda Kovačič Cimperman, ravnateljica

V družbi alpak in mladine s celega sveta

Barbara Markelj, Kiara Oblak, Tisa Lavrič

Foto: Barbara Markelj

Med 11. in 16. julijem je v Cankarjevem domu potekalo mednarodno tekmovanje World Scholar's Cup. Tekmovanja, ki poteka izključno v angleškem jeziku, so se udeležili učenci oz. dijaki iz kar 25 različnih držav. Tokratne izvedbe sta se prvič udeležili tudi dve ekipi iz Osnovne šole dr. Ivana Prijatelja Sodražica. V kategoriji do 14. leta (junior) so tričlansko ekipo sestavljale Hana Adamič, Tisa Lavrič in Ava Vidmar, v kategoriji nad 14. let (senior) pa Loti Henigman, Kiara Oblak in Kim Oblak.

V močni mednarodni konkurenci učencev in dijakov, ki večinoma prihajajo z elitnih zasebnih šol, so naše tekmovalke dosegle zavidljive rezultate, najbolj pa so se razveselile uvrstitve v finalni krog tekmovanja – t. i. »Tournament of Champions«, ki bo potekal med 6. in 12. novembrom na univerzi Yale v ZDA.

Da se boste bralci lažje vživeli v potek tekmovanja, so dekleta pisala dnevnik. Svoj pogled na dogajanje sta podali Kiara Oblak iz ekipe »seniork« in Tisa Lavrič iz ekipe »juniork«.

Petek, 11. 7. 2025

Dragi dnevnik!

Danes učenke mlajše kategorije začnemo tekmovanje World Scholar's Cup. Zjutraj smo se odpravile na avtobus ob 8.50, tja pa smo prispele okrog 9.40. Šle smo v Cankarjev dom, kjer je potekalo tekmovanje. Na začetku smo poslušali različne pesmi, se pogovarjali in gledali varnostni video. Obrazložili so nam tudi, kaj bomo počeli na tekmovanju. Zatem je sledilo kosilo.

Po kosilu smo se odpravili na lov za zakladom. Vsak tekmovalac je imel na kartici napisano naključno besedo. Učenci z isto besedo smo se zbrali na kup in šli na lov po Ljubljani. Na moji kartici je pisalo pizza. Vsaka ekipa je imela svojega vodiča. V ekipi smo bili tekmovalci različnih držav, med seboj pa se nismo poznali. Po Ljubljani smo opravljali različne izzive, kot je na primer »povej legendo o kipu Franceta Prešerna«. Vse je potekalo v angleščini. Spoznala sem tudi dve dekletki – eno iz Kanade in drugo iz Bolgarije. Z obema sem ostala v stikih. Okoli 18. ure smo se vrnili v Cankarjev dom, kjer smo pojedli večerjo in se odpravili domov.

Sobota, 12. 7. 2025

Dragi dnevnik!

S puncama smo danes uradno začele s tekmovanjem World Scholar's Cup. Moram reči, da se današnjega dne že zelo veselim, strah pa me je jutrišnjega, namreč pomerile se bomo v debati, pisanju spisa in reševanju kviza. Kviz temelji na 500 straneh literature, ki smo jo v zadnjih mesecih skupaj brale in se učile, zato je pritisk prisoten z razlogom.

Današnji dan je bil precej zanimiv. Začel se je z uvodno proslavo in kasneje s kosilom. Nato so nas razdelili v skupine s popolnimi neznanci in skupaj smo šli po Ljubljani, na nekakšen lov na zaklad. Sprva je bilo malo čudno, vsi smo bili precej zadržani, a smo se zaradi izzivov, ki smo jih morali opravljati, hitro začeli spoprijateljovati. Ko smo se zvečer vračali na večerjo, smo imeli že skoraj vsi kakšnega novega prijatelja z drugega konca sveta. Vsi so bili res prijazni, nam pa se je v spomin še posebej vtisnila skupina fantov z Bahamov, ki so bili zelo prijetni in mislim, da jih lahko zdaj štejem za svoje prijatelje, pa četudi živijo tako daleč stran.

Jutri bo zahteven in stresen dan, zaželi nam srečo!

Kiara

Dragi dnevnik!

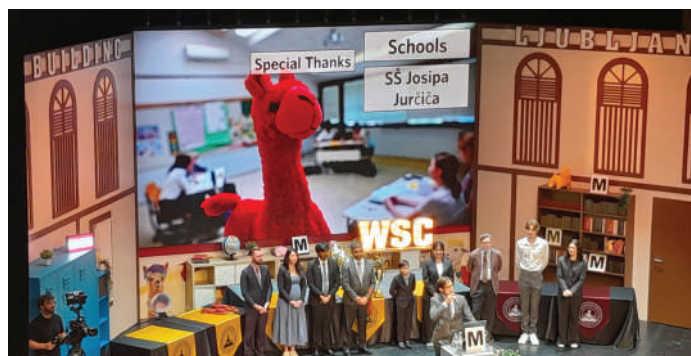
Danes smo se ob 5.50 v Ljubljano odpravile z vlakom. V Cankarjev dom smo prispele okrog 7.30. Tam smo počakale še približno pol ure, nato pa smo se z organiziranimi avtobusnimi prevozi odpravili na Srednjo šolo Josipa Jurčiča in Osnovno šolo Stična v Ivančni Gorici. Tam je potekal del tekmovanja: debate, pisanje eseja in test.

Me smo imele debate zjutraj, ostalo pa popoldne. Debate so bile na začetku zelo stresne, potem pa je bilo veliko lažje. Sicer nismo nobene zmagale, nam je pa pri vsaki zmaga ušla le za mišjo dlako. Bile smo zelo dobre in pridobile veliko točk. Celotno tekmovanje je bilo o prihodnosti.

Zatem je sledilo kosilo in enourni odmor. Potem smo šle na OŠ Stična, ki se nahaja nasproti srednje šole, v kateri smo imele debate. Zbrali smo se v jedilnici. Vsaka ekipa je dobila tri liste, na katerih so bile zapisane štiri teme/iztočnice za pisanje. Kot ekipa smo morali izbrati tri, vsaka tekmovalka eno. Imeli smo 20 minut časa, da skupaj sestavimo osnutek za vsako temo in si med seboj pomagamo. Nato je sledilo delo posameznikov. Vsaka je nekaj napisala: pesem, spis, zgodbo ... Potem smo imele 15 minut časa, da preberemo, kar smo napisale, se med seboj pogovorimo, popravimo pravopisne napake.

Nato je sledil še test, sestavljen iz 120 vprašanj, povezanih z vsemi 500 stranmi, ki smo jih morale prebrati za tekmovanje. Za reševanje testa smo imeli na voljo eno uro in 45 minut. Vsak ga je reševal sam. Ko smo končali, so nas avtobusi odpeljali nazaj do Cankarjevega doma. Tam smo povečerjale in odšle domov.

Tisa

Nedelja, 13. 7. 2025

Dragi dnevnik!

Zdaj, ko je že vsega konec, naj ti povem: zjutraj nas je bilo zelo, zelo strah, a čisto po nepotrebnem, saj na koncu sploh ni bilo tako grozno, poleg tega pa nam je bila ves čas v oporo naša učiteljica Barbara. Okoli osmih zjutraj smo se izpred Cankarjevega doma odpeljali na Srednjo šolo Josipa Jurčiča v Ivančno Gorico. Tam nas je najprej sprejel župan, nam zaželel vso srečo in tekmovanje se je uradno pričelo.

Naša ekipa se je najprej pomerila v treh debatah, v katerih smo se kar dobro odrezale. Po kosilu pa smo se vsi zbrali v veliki predavalnici, v kateri smo imeli najprej približno eno uro časa, da napišemo vsak svoj spis, nato pa še 75 minut, da rešimo kviz s stodvajsetimi vprašanji.

Zvečer smo se precej utrujene vrnile domov in se še nekaj časa pripravljale na zadnji del tekmovanja, ki bo potekal jutri. Zdaj, ko ti pišem tole, Loti in Kim najverjetneje že spita, saj je za nami res naporen dan. Upam, da nam bo šlo na jutrišnjem kvizu kar se da dobro in da ne bomo preveč živčne.

Kiara

Dragi dnevnik!

Danes smo se z ekipo odpravile na avtobus ob 8.50. V Ljubljano smo prispele okoli 9.30, do Cankarjevega doma pa smo potrebovale približno 20 minut. Malo smo zamujale, vendar smo vseeno prišle pred začetkom kviza. Posedle smo se na sredino dvorane, ker je bil le še tam prostor. Vsaka ekipa je prejela svoj »kliker«. Na njem je pet tipk, označenih z odgovori A, B, C, D, in E. Na projekciji so se začela prikazovati vprašanja. Vsako je bilo vredno približno 200 točk. Za eno vprašanje smo imeli 15 sekund časa, da odgovorimo. Nato se je prikazal pravilen odgovor. Kviz je trajal približno 3–4 ure. Pravilno smo rešile več kot polovico vprašanj, tudi zadnje, ki je bilo vredno 1000 točk.

Po kvizu smo imeli kosilo in nato eno uro odmora. Okoli treh smo se spet zbrali v dvorani, kjer je sledila debata. Izbrali so osem najboljših debaterjev – dve ekipi po štiri, sedem dodatnih učencev pa je debato ocenjevalo. To je trajalo približno pol ure. Zmagala je ekipa, ki je zagovarjala pozitivno stališče. Zatem smo šle na avtobus in v Žlebič prispele ob 20.15.

Tisa

Ponedeljek, 14. 7. 2025

Dragi dnevnik!

Na kvizu nam je šlo precej dobro. Zjutraj so nam razdelili »kliker-je«, s katerimi smo morali odgovarjati na vprašanja tako, da smo pritisnili na črko z odgovorom, ki se nam zdi, da najbolj ustreza vprašanju. Razvidno je, da smo se veliko pripravljale, zato nam je le nekaj vprašanj delalo težave. Vem, da te ne zanima, na katera vprašanja smo morale odgovoriti, zato ti bom povedala o nečem zanimivejšem.

Po kosilu je na vrsto prišel šov talentov, na katerem se je z različnimi talenti predstavilo veliko različnih tekmovalcev z različnih delov sveta. Vsak je bil na svoj način poseben in zanimiv, a najbolj smo bili navdušeni nad fantom po imenu Miles Lima, ki je, kljub temu da je slep na obe očesi, na klavirju zaigral pesem, ki jo je napisal sam in zraven še zelo lepo zapel. Dobil je kar dvojne stoječe ovacije. Nato se je osem najboljših debaterjev pomerilo v debati. Čisto vsak predstavnik je bil iz druge države, eden pa je bil tudi iz Slovenije in navdušil je celotno občinstvo.

Zvečer smo imeli kulturni sejem. Skoraj vsaka država je postavila svojo stojnico in s puncama smo domov prinesle kar nekaj dobrot in spominkov, ki zaznamujejo različne narode. Kljub temu da smo se med sabo vsi pogovarjali v angleščini, je bilo res opaziti, kako povezane so lahko različne kulture in konec koncev, čisto različni ljudje, ki se morda nikoli ne bi imeli priložnosti pogovarjati, pa so zdaj spleтали čudovita prijateljstva.

Tudi Slovenci smo imeli svojo stojnico in vsaka šola je prinesla nekaj stvari, skupaj smo dobro sodelovali in pokazali, da je v slogi moč, saj je bila naša stojnica čisto polna različnih simbolov Slovenije. Zelo lepo je bilo tudi slišati vse čudovite stvari, ki so jih imeli drugi tekmovalci in organizatorji povedati o Sloveniji. Premalokrat se zavemo, v kako čudoviti državi živimo.

Kiara

Dragi dnevnik!

Ta dan smo se v Ljubljano odpravile šele okoli 16. ure, saj razen večernega kulturnega bazarja nismo imele drugih obveznosti. V Ljubljani smo šle najprej jest, potem pa v Cankarjev dom, kjer smo pomagale pripraviti slovensko stojnico. Ponujali smo obeske za ključce, pomanjšano suho robo, žličke za med, med, bezgov in jabolčni sok, kruh s pršutom, domač sir, suha jabolka in seveda potico. Na stojnici smo imeli tudi vodo – obiskovalci so pospešeno praznili vrče in bili pozitivno presenečeni, ko so ugotovili, da je Slovenija ena tistih držav, v kateri je voda iz pipe pitna.

Imele smo čas obiskati tudi druge stojnice, kjer si lahko vzel karkoli, saj je bilo vse brezplačno. Ponujali so obeske, magnetke, tipične jedi, zapestnice, zastavice ... Ob 22.00 smo morale iti na avtobus. Domov smo prišle okrog 23.30.

Tisa

Torek, 15. 7. 2025

Dragi dnevnik!

Torek je bil naš zadnji dan tekmovanja. Ob 11.00 smo šle na avtobus za Ljubljano. V Cankarjevem domu smo šle najprej na kosilo, ki je bilo samopostrežno, tako kot ostale dni. Po kosilu smo se posedle v dvorano, kjer se je zaključna slovesnost začela z nošnjo zastav. Vsaka država je imela svojega predstavnika. Slovensko zastavo je nosila Ada Simončič iz Trebnjega. Zatem je vsak dobil svojo plišasto alpako, ki je maskota tega tekmovanja. Sledila je podelitev priznanj, ki je trajala najmanj dve uri. Naša ekipa je skupaj osvojila 10 medalj.

Nato so razglasili ekipe, ki so se uvrstile v zadnji krog tekmovanja (potekal bo v Ameriki). Resnično smo mislile, da nam to ne bo uspelo, vendar smo se zelo trudile, da bi prišle do tega nivoja. Na projekciji so se začele izpisovati številke ekip, ki so se uvrstile naprej. In prikazala se je tudi številka naše ekipe. Občutke ob tem je zelo težko opisati. Bile smo presenečene, vznemirjene, presrečne, hkrati pa nas je skrbelo, ali bomo lahko zbrale denar za zadnji krog. Takoj smo stekle do učiteljice, da ji povemo veselo novico. Klicale smo domače in prijatelje.

Nato smo imeli triurni odmor, zvečer pa je napočil čas za ples v disku Cirkus. Tam smo se zbrali ob 20. uri. Bilo je res lepo in super, vendar smo morale ob 22. uri na zadnji avtobus. Sodelovanje na tem tekmovanju je bilo izkušnja, ki bi si jo želel vsak.

Tisa

Sreda, 16. 7. 2025

Dragi dnevnik!

Včeraj ti nisem pisala, ker smo imeli prost dan. Drugi tekmovalci so si imeli možnost ogledati različne znamenitosti, kot sta Bled in Postojnska jama.

Ravnokar se peljemo domov in moram priznati, da smo vse tri kar malo žalostne. To je bil zagotovo eden lepših tednov mojega življenja. Spoznale smo veliko novih ljudi, se z njimi pomerile v debatah, izmenjale kontakte, spletele nova prijateljstva, spoznale nove kulture in veliko pele ter plesale. Danes zvečer je potekal zaključni del tekmovanja – ples. Bilo je zelo zabavno. Kar težko se je bilo posloviti od vseh, a morda se bomo z nekaterimi še srečale, saj smo se dopoldne na podelitvi medalj uvrstile na naslednjo, najvišjo raven tekmovanja, ki poteka na univerzi Yale v ZDA!!! Tako smo se razveselile, saj gre zagotovo za edinstveno priložnost! Ker gre za precej velik finančni zalogaj, še ne vemo, ali se bomo lahko tekmovanja udeležile, kljub vsemu pa smo zelo ponosne nase in tudi na našo učiteljico Barbaro Markelj, saj brez nje to ne bi bilo mogoče.

Če se udeležimo tekmovanja v ZDA, ti to zagotovo sporočim, upaj na najboljšo!

Kiara

Rezultati tekmovanja

JUNIOR:

- Hana Adamič: 3 posamične srebrne medalje: debata, kreativno pisanje in test (področje literature)
- Ava Vidmar: 1 posamična zlata medalja: kreativno pisanje
- Ekipno: 2 srebrni medalji: kviz, kreativno pisanje

SENIOR:

- Loti Henigman: 3 posamične srebrne medalje: debata, kreativno pisanje in test (področje literature)
- Kim Oblak: 2 posamični zlati medalji: kreativno pisanje in najboljši »mladi seniorji«

Ekipno: srebrna medalja: kreativno pisanje

ZAHVALA

OŠ dr. Ivana Prijatelja Sodražica se iskreno zahvaljuje za podporo in finančno pomoč tekmovalkam naše šole na svetovni ravni tekmovanja »World Scholar's Cup« naslednjim donatorjem:

- Občini Sodražica in
- podjetjem Fragmat, Inotherm, AG Inženering, Sonja Levstek s. p., Fibran d. o. o., Herby storitve, Intersocks ter
- družinam Košmrlj, Oblak in Henigman za brezpogojno pomoč in podporo dekletom,
- vsem obiskovalcem Tržnega dne za prostovoljne prispevke na naši stojnici.

Iskrena hvala, da ste nas finančno ali kako drugače podprli in učenkam naše šole omogočili udeležbo na svetovni ravni tekmovanja »World Scholar's Cup«.

Zahvala

UDELEŽBA UČENK OŠ DR. IVANA PRIJATELJA NA MEDNARODNI RAVNI TEKMOVANJA WORLD SCHOLAR'S CUP

Med 11. in 16. julijem je v Cankarjevem domu potekalo mednarodno tekmovanje World Scholar's Cup, kjer so naše tekmovalke dosegle zavidljive uspehe, za katere so v največji meri zaslužne same, saj so že tekom šolskega leta, pa tudi prvi del poletnih šolskih počitnic, ko so njihovi sošolci že uživali zaslužene počitnice, pridno predelovale obsežno literaturo in se pripravljale na tekmovanje ter zbirale sredstva za udeležbo na tekmovanju, vse ob močni podpori **profesorice Barbare Markelj**. S svojo energijo in entuziazmom je v otrocih prebudila veselje do ustvarjalnega izražanja in znanja, kar je, če povzamemo Alberta Einsteina, najvišja umetnost učitelja.

Starši se ji ob tej priložnosti še enkrat najlepše zahvaljujemo za ves trud, energijo in čas, ki ga je vložila v naše otroke, ter tudi za to, da jih je vse dni tekmovanja spremljala in podpirala od zgodnjih do poznih večernih ur. Zahvaljujemo se tudi OŠ dr. Ivana Prijatelja Sodražica, Občini Sodražica, podjetjem Inotherm, Herby d. o. o. in Hegras ter vsem, ki ste naše otroke podprli na stojnici na Tržnem dnevu in jim tako omogočili nepozabno izkušnjo. Zahvala gre tudi Brigiti Košmrlj, ki je pripomogla, da je bila stojnica bogato založena in hkrati prispevala lesene izdelke za kulturni sejem, ki se je tekom tekmovanja odvijal v Cankarjevem domu in kjer so imeli učenci priložnost predstaviti svojo državo.

Tjaša Vesel Henigman in Karin Košmrlj

Vključujoča vrtec in šola – vključujoči fizični prostor v vrtcu v Sodražici

Tadeja Topolnik, pomočnica ravnateljice

V Enoti vrtca pri OŠ dr. Ivana Prijatelja Sodražica smo drugo leto sodelovali v projektu razvojne naloge Vključujoča vrtec in šola – vključujoči fizični prostor v vrtcu v Sodražici, katere glavni namen je oblikovanje fizičnega in socialnega prostora tako, da se otrok počuti v vrtcu čim bolj varno, prijetno ter da s mu pomočjo elementov formativnega spremljanja omogočimo vključenost v vse faze vzgojno-izobraževalnega procesa. V tem šolskem letu si je kar trinajst zaposlenih prizadevalo, da bi pri svojem delu dali večji poudarek glasu vsakega otroka in podpirali participacijo (udeleženos, sodelovanje) otrok.

Otroci so bili v prvem delu projekta s svojimi idejami, pobudami in željami soustvarjalci pri načrtovanju sprememb, ki so jih v nadaljevanju skupaj vnesli v prostor njihove igralnice. Tako so v nekaterih skupinah ustvarili nove koticke (npr. za tretje orehov, otroško jogo, frizerski koticček, koticček Delavnica) ter v koticke dodali tudi nove igrače (npr. plišaste živali), opremo (mehko sedežno) ali druge pripomočke za igro (npr. deščice). V drugi skupini so vzgojiteljice predstavile pohištvo, da so bile igrače otrokom bolj na dosegu, skupaj z otroki pa so izdelali veliko cesto za avtomobile, ker je v tej skupini otrokom igra z različnimi vozili še posebej zanimiva. V eni izmed skupin, v katero so vključeni otroci iz I. starostnega obdobja, ki so se v tem letu šele uvajali v vrtec, sta jim vzgojiteljici pripravili prijeten koticček za umik, kamor so se zatekli otroci, ki v določenem dnevu niso želeli sodelovati v aktivnosti ali so potrebovali manjši prostor, kjer bi se brez motečih dražljajev umirili ali se samostojno potolažili zaradi ločitve od staršev.

Drugi del projekta je bil posvečen analizi, načrtovanju in izvedbi dejavnosti, ki bi prispevale tako k boljšim medvrstniškim odnosom med otroki in tudi kvalitetnejšim odnosom v celotnem kolektivu.

Otroci in odrasli, ki se v svojem delovnem okolju počutijo varno, sprejeto, sproščeno in lahko vsakodnevno iskreno izražajo svoje misli ter delijo ideje, stališča, vrednote z ljudmi okrog sebe, bolj aktivno, vztrajno, z večjim navdušenjem in veseljem pristopajo k vsakodnevnim dejavnostim in so pri njih tudi večinoma bolj uspešni. V tem delu razvojne

naloge so se vzgojiteljice bolj posvetile odnosom med otroki in skušale na različne načine vplivati na to, da bi v skupinah vladali prijateljski odnosi, da bi se otroci izogibali izključevanju, žaljenju in zasmehovanju ter drugim neustreznim vedenjem v odnosu do vrstnikov. Z učenjem prepoznavanja različnih čustev; socialnimi in gibalnimi igrami za spodbujanje občutka pripadnosti, povezanosti; z vključevanjem otrok pri odločanju, katere dneve bodo v njihovi skupini dali prednost gibalnim/ustvarjalnim/bralnim idr. dejavnostim na podlagi t. i. kronike skupine so skušale v skupini zgraditi čim bolj kvalitetne odnose. Vsakodnevno so skušale na različne načine otroke spodbujati k spoštovanju drugačnosti, enakovernosti med njimi ter jih naučiti, da je vsak od njih pomemben in vreden spoštovanja. Učile so jih skupnega reševanja konfliktov in iskanja rešitev na empatičen način, da je pravično za vse. Ker vsi otroci niso enako komunikativni, so omogočile, da so svoja mnenja, ideje in želje otroci lahko izrazili na način, ki je njim najbolj pisan na kožo (z likovnim izdelkom, fotografijo, gibanjem ipd.).

Članice projekta so hospitirale pri nekaterih aktivnostih projekta ter na ta način izmenjevale svoja znanja in izkušnje. Za pusta sta vse skupine vrtca obiskali »domači« klovnesi – vzgojiteljici iz našega vrtca, ki sta z izvirnim nastopom poskrbeli za dobro vzdušje otrok in vzgojiteljic v pustnem času.

Vodja projekta sem na individualni pogovor povabila trinajst otrok iz skupin II. starostnega obdobja ter jih povprašala, ali radi hodijo v vrtec, kaj jim je všeč, kaj ne, kaj bi spremenili ipd. Njihove odgo-

vore sem predstavila na delovnem srečanju razvojnega tima razvojne naloge in na podlagi tega so lahko vzgojiteljice dobile nov, drugačen vpogled v dinamiko in odnose v svoji skupini. V nadaljevanju so si prizadevale pri svojem delu bolj upoštevati pobude otrok, ki so želeli, da bi se v prosto igro z njimi večkrat vključile tudi vzgojiteljice, da bi več časa preživeli na igrišču ter da bi imeli večkrat igralni dan.

V zadnjem sklopu so vzgojiteljice na različne načine omogočile vključenost otrok pri različnih dejavnostih in v različnih etapah vzgojno-izobraževalnega procesa. Tako so otroci iz skupine Levčki samostojno izvedli predstavo Mojca Pokrajculja za otroke vrtca in starše svoje skupine otrok. Dve vzgojiteljici sta v letošnjem šolskem letu izvajali kuharsko delavnico. Otroci, ki so obiskovali kuharsko interesno dejavnost, so bili mentorji drugim otrokom iz svojih skupin ter jih na eni od delavnic učili kuharskega postopka, ki so se ga sami naučili, ter tako prenašali znanje na svoje sovrstnike. Z organizatorko prehrane smo se dogovorili, da so lahko otroci iz različnih skupin predlagali jedilnike za celoten vrtec za posamezne tedne.

Razvojna naloga je pozitivno vplivala na počutje, znanje, samozavest in samostojnost otrok v našem vrtcu ter z novimi veččinami opolnomočila vzgojiteljice, ki so aktivno delovale v projektu. Zahvaljujem se jim za ves vložen čas in trud ter jim želim še naprej uspešno delo. Upam, da bomo navdušenje za projekt v naslednjem šolskem letu prenesle še na druge vzgojiteljice in pridobile nove članice razvojne naloge, da bomo še lažje in v večji meri uresničevali vizijo projekta.

Herpes zoster (pasovec)

Alenka Adamič, mag. farm.

Foto: Wikipedia

Pasovec ali herpes zoster je virusno obolenje, pri katerem se pojavijo izredno boleči kožni izpuščaji v obliki mehurčkov, ki so napolnjeni s tekočino. Po navadi se pojavijo enostransko in na določenem predelu kože. Povzročitelj pasovca je virus *Varicella zoster*, ki spada v skupino herpes virusov. Začetna okužba z virusom povzroči norice; med njihovim prebolevanjem večina virusov odmre, nekateri pa preživijo, vstopijo v ganglije (živčne celice) in tam ostanejo več let.

Zmanjšana telesna odpornost je navadno vzrok, da se virus ponovno aktivira in tako lahko tudi po več letih ponovno izzove bolezen. Aktivacijo virusa povzročijo tudi določene bolezni (Hodkinova bolezen, aids), zdravila, ki vplivajo na imunski sistem (imunosupresivi), vročična infekcijska obolenja, hormonske spremembe, menstruacija, stres, prekomerno sončenje itd. Iz ganglijev se virus širi po živčni celici v predel kože, ki ga oživčuje.

Nekaj dni pred izbruhom pasovca se lahko pojavi slabo počutje, zvišana telesna temperatura, mrzlica, slabost, bruhanje, težave pri mokrenju, mravljinčenje in srbenje na določenem predelu kože. Nato pride do izbruha majhnih, s tekočino napolnjenih mehurčkov z rdečo obrobo. Bolečina se pojavi na področju kože, ki jo oživčuje okuženi živec in lahko traja tudi več mesecev po izbruhu mehurčkov, kar strokovno imenujemo postherpetična nevralgija. Mehurčki in bolečina se najpogosteje pojavijo enostransko – pogosto na trupu; mesto je izredno boleče in občutljivo. Mehurčki vsebujejo virus *Varicello zoster*, ki lahko pri otrocih in osebah, ki še niso prebolele noric, povzročijo njihov izbruh. Zatem nastanejo kraste, ki lahko pustijo trajne brazgotinice. Bolnik lahko po prvem izbruhu pasovca ostane zaščiten pred ponovnimi izbruhi, pri določenem odstotku ljudi (4 %) pa se bolezen ponovi.

Herpes zoster je torej druga manifestacija noric in se pojavi na omejenem mestu telesa kot vrnitev iste bolezni. Po prebolelih noricah ostane namreč virus v »speči« obliki v telesu (v živčnih celicah hrbtne mozga) in se lahko aktivira, ko imunski sistem oslabi. Stroka še ne ve, zakaj se virus pri nekaterih ljudeh ponovno aktivira, pri drugih pa ne. Zato tudi ne moremo govoriti o inkubacijski dobi (doba bolezni od okužbe do izbruha bolezni)

pasovca, saj pravzaprav ne gre za okužbo, pač pa ponoven izbruh bolezni (speči virus se aktivira). Mehurčki se popolnoma izrazijo po 4 do 5 dneh, zdravljenje pa traja 2 do 3 tedne. Bolezen se lahko omeji tudi na le nekaj mehurčkov brez bolečin. Osebe v fazi izbruha pasovca so pravzaprav kužne, saj lahko pri osebah, ki niso prebolele noric in so v stiku z omenjeno osebo, pride do okužbe. Pojavijo se norice ali vodene koze, ki so značilna otoška nalezljiva bolezen in navadno pri njih potekajo brez komplikacij. Inkubacijska doba noric je 10 do 23 dni.

Pasovec ali herpes zoster običajno spremljajo bolečine. Če so prizadeti možganski živci, pri čemer se pojavijo mehurčki po polovici čela, glave, zatilja in obraza, gre za hudo bolezen. Posledice so lahko enostranska gluhost, slepota ali izguba las. Vendar je lokalizacija na obrazu redka (5 %), najpogostejša je na prsnem košu (50 %) in na vratu (15 %) ter na sakralnem predelu (5 %).

V Sloveniji je za zaščito proti pasovcu na voljo rekombinantno (mrtvo) cepivo. Cepivo zmanjšuje tveganje za razvoj pasovca in dolgotrajne bolečine (t. i. postherpetične nevralgije), ki jih bolezen lahko povzroča. Cepljenje z rekombinantnim cepivom proti pasovcu je posebej priporočljivo za preprečevanje herpesa zostra in z njim povezane postherpetične nevralgije za najbolj ranljive osebe z okrnjeno imunostjo (stare 18 let in več) in osebe, stare 65 let in več, ki imajo katero izmed naslednjih bolezni: prirojeno ali pridobljeno imunsko pomanjkljivost ali imunosupresijo, okužbo s HIV, revmatoidni artritis, sistemski eritematozni lupus, kronično vnetno črevesno bolezen, kronično obstruktivno pljučno bolezen ali bronhialno astmo, kronično ledvično insuficienco, sladkorno bolezen. Za naštetih skupine se cepljenje opravi v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja.

Cepljenje je priporočljivo tudi za druge osebe, stare 60 let in več, vendar je zanje samoplačniško. Cepljenje se opravi z dvema odmerkoma cepiva in ga je možno opraviti tudi pri izbranem zdravniku. Če pa se pasovec že pojavi, je na voljo tudi zdravljenje, ki je usmerjeno v blažitev bolečin in s protivirusnimi zdravili v ublažitev poteka bolezni.

Protivirusna zdravila so zdravila, ki prekinajo razmnoževanje virusov, zmanjšajo

število mehurčkastih izpuščajev ter omilijo in skrajšajo tako spremljajočo kot postherpetično bolečino. Če se zdravljenje prične pravočasno, lahko pričakujemo ublažitev teže akutnega stadija in pripomoremo k zmanjševanju okvar živcev. Zdravila so na voljo v lekarni, če so predpisana na zdravniški recept. Analgetiki blažijo bolečino in so na voljo v lekarnah tudi brez recepta. Uporabi acetilsalicilne kisline se predvsem pri otrocih izogibamo zaradi tveganja nastanka Reyjevega sindroma (zelo nevarna bolezen). Smiselno je tudi spiranje s fiziološko raztopino (0,9 % raztopina NaCl), s katero med drugim zagotovimo tudi čistočo kože, ki prepreči nastanek sekundarne bakterijske okužbe.

Oseba s pasovcem naj izpuščaj pokrije, naj se ga ne dotika ter naj si pogosto umiva roke, da bi preprečila razširjanje virusa na druge ljudi. Pomembno je tudi, da se izogiba nosečnicam, ki še niso prebolele noric ali niso bile cepljene proti noricam, nedonošenim novorojenčkom oziroma novorojenčkom z nizko porodno težo ter vsem imunsko kompromitiranim osebam (osebe na imunosupresivni terapiji, na kemoterapiji, osebe s transplantiranimi organi, osebe, okužene z virusom HIV).

Prav tako lahko preko imunskega sistema omilimo potek virusnega obolenja in celo preprečimo izbruhe. Predvsem k temu pripomore dodatek vitamina C in cinka. Priporoča se tudi uživanje betakarotena, vitamina E in bioflavonoidov, ne pozabimo pa tudi na vitamine skupine B, ki ugodno vplivajo tudi na delovanje živčnega sistema in tako pripomorejo k hitrejšemu okrevanju. Vsa naštetja prehranska dopolnila so na voljo v lekarni brez recepta in nudijo možnost široke uporabe, zato nasvet o načinu uporabe in dodatna pojasnila farmacevta vsekar ne bodo odveč.

Vir: NIJZ, nalezljive bolezni od A do Ž

Knjižnične storitve na spletu

Nastja Hafnar Ivančič, bibliotekarka, Knjižnica Miklova hiša Ribnica
Foto: Mitja Ilc

Knjižnica
Miklova hiša
R I B N I C A

Članstvo v Knjižnici Miklova hiša Ribnica nudi poleg fizične izposoje knjižnega in neknjižnega gradiva v enotah v Ribnici, Sodražica in Loški Potok tudi možnost brezplačnega dostopa do kar nekaj spletnih baz podatkov, ki lahko pridejo prav kot pristočasno razvedrilo ali v študijske namene. Do njih se dostopa prek spletne strani knjižnice oziroma prek aplikacij (za mobilne telefone), za dostop pa ne potrebujete drugega kot številko članske izkaznice in geslo, ki vam ga uredimo v knjižnici.

COBISS Ela, e-knjige v slovenskem jeziku

Elektronske knjige, časopisi in članki

Na platformi COBISS Ela je v tem trenutku na voljo preko 2.500 knjig, ki jih lahko berete na osebnih računalnikih, mobilnih napravah in nekaterih bralnikih e-knjig. Za branje e-knjig je treba najprej namestiti ustrezno programsko opremo, za mobilne telefone z Androidom aplikacijo Cantook by Aldiko (naprave, ki imajo nameščen Android 7.1 ali novejši) oziroma aplikacijo FBReader (naprave, ki imajo nameščen Android 5.0 ali novejši) za telefone z iOS pa aplikacijo Cantook by Aldiko. Prvi prenos e-knjige je treba opraviti prek osebnega računalnika na povezavi plusbeta.cobiss.net, nadaljnji prenosi so mogoči prek aplikacije COBISS Plus ali aplikacije mCOBISS. Izposodite si lahko pet knjig hkrati, knjige pa se samodejno vrnejo po 21 dneh, tako da ni zamudnin. Med knjigami lahko brskate po različnih kriterijih, žanrih, priporočilih.

Pressreader

Časopisi in revije v slovenskem in drugih jezikih

Pressreader ponuja dostop do tisoče revij in časopisov z vsega sveta, od slovenskih najdete Dnevnik, Nedeljski ter Potovanja in stil, od tujih pa med drugim Wall Street Journal, The Economist, Guardian, Rolling Stone ipd. Prek spustnih seznamov lahko izbirate med različnimi jeziki in tematskimi sklopi časopisja.

Encyclopedya Britannica

Spletna enciklopedija v angleškem jeziku

Encyclopedia Britannica Online Public Library Edition je spletna enciklopedija v angleškem jeziku. Razlage gesel, slikovna in video gradiva ter drugi didaktični pripomočki so prilagojeni različnim starostnim skupinam uporabnikov tako, da se rezultati iskanj pregledno delijo na otroški, dijaški oz. študentski in akademski nivo. Mlajšim uporabnikom je lahko v veliko pomoč pri učenju angleškega jezika.

Audibook

Zvočne knjige v slovenskem jeziku

Storitev je na voljo prek aplikacije za mobilne telefone in prek spletne strani za stacionarne računalnike. Po prenosu aplikacije se je treba registrirati. Nato znotraj aplikacije v zavihku »knjižnična izposoja« dodate svojo člansko številko in geslo. Izposodite si lahko knjige, ki so označene s simbolom hiške v desnem kotu. V tem trenutku je v aplikaciji Audibook za knjižnično izposoje v naši knjižnici na voljo 631 zvočnih knjig.

Baza slovenskih filmov

Filmi in dokumentarne serije, pretočne video vsebine v slovenskem jeziku

Baza
Slovenskih
Filmov

Na spletni strani Baza slovenskih filmov je na voljo prek 700 celovečercer, dokumentarnih, animiranih in kratkih filmov v slovenskem jeziku. Med drugim med celovečerci najdete film Kecek, Maja in vesoljček, Petelinji zajtrk, To so gadi, Ne joči Peter in še mnoge druge slovenske klasike. Na spletni strani bsf.si se najprej registrirate, nato račun povežete s knjižnico z vašo člansko številko in geslom. Za ogled filma potrebujete internetno povezavo. Po izposoji boste imeli 48 ur časa za ogled filma.

Kanopy

Pretočne video vsebine v angleškem jeziku

Kanopy ponuja bogato zbirko nagrajenih filmov in dokumentarcev. Na voljo je več kot 30.000 filmov, razvrščenih v sto kategorij. Platforma vključuje tudi vsebine za otroke v poddoddelku Kanopy Kids. Prvo registracijo je treba opraviti prek naše spletne strani, nato lahko do storitev dostopate tudi prek aplikacije. Po pritisku na predvajanje imate film na voljo 72 ur. Kanopy Kids je na voljo neomejeno.

Vse povezave do navedenih spletnih baz podatkov so na spletni strani Knjižnice Miklova hiša Ribnica, zavihek e-vsebine. Do spletnih baz podatkov je edini možen dostop prek naše spletne strani. Izjema sta le bazi Audibook in Cobiss Ela, ki ponujata svojo storitev tudi prek mobilne aplikacije.

Za vse dodatne informacije in pomoč nas kontaktirajte. Želimo vam uspešno uporabo!

GLEDALIŠKI ABONMA Knjižnice Miklova hiša Ribnica

Vabljeni k vpisu v gledališki abonma Knjižnice Miklova hiša Ribnica. Ponudili vam bomo ogled petih večjih in priznanih predstav različnih gledaliških žanrov v SNG Drama, Mestnem gledališču ljubljanskem, SNG Opera in balet ter Slovenskem mladinskem gledališču. Predstave bodo na sporedu enkrat mesečno od oktobra 2025 do februarja 2026, organiziran bo tudi avtobusni prevoz. Več informacij o predstavah bo znanih v septembru.

Vpis je možen **med 18. avgustom in 30. septembrom** oziroma do zapolnitve mest osebno v knjižnici in na e-naslovu: **nastja.hafnar@miklovahisa.si**.

Dragi Poletavci in NajPoletavci!

Čeprav se poletje in počitnice iztekajo, je še vedno nekaj časa, da do konca izpolnite vaše bralne sezname! Če vam je zmanjkalo idej za branje, vas toplo vabimo, da zavijete v knjižnico in med policami pobrsirate za zanimivimi knjigami.

Ne pozabite: Rok za oddajo bralnih seznamov je **10. september!**

Sezname prinesite v vašo knjižnico ali jih oddajte na www.poletavci.si oz. www.najpoletavci.si.

KAJ: poletna bralna akcija

POLETAVCI (7 do 12 let): 30 min x 30 dni

NAJPOLETAVCI (13+): 3 debele knjige in mnenje o junaku

KDAJ: do 10. 9.

Več info: poletavci.si ali najpoletavci.si

Knjižne novosti ob iztekanju poletja

Nina Pirc Vovčko, Knjižnica Miklova hiša

Avgusta in septembra nekateri še uživajo v dopustu in prostem času ter z veseljem posežejo po dobri knjigi. Drugi ne čakajo in si vzamejo čas za branje tudi na povsem običajne delovne dni. »Brez knjige pa ne morem,« povedo, ko obišejo knjižnico. Tako za prve kot za druge smo izbrali nekaj knjižnih novosti, ki jih najdete na poličkah v Knjižnici Sodražica. Vabljeni, da nas obiščete – z veseljem poiščemo kaj po vašem okusu.

André Marius: Resnična zgodba Krištofa Kolumba

Resnična zgodba Krištofa Kolumba ni zgolj pripoved o odkritju Amerike: v ozadju tega prelomnega zgodovinskega dogodka nam pisatelj izriše pronicljiv psihološki portret človeka, ki je skozi stoletja postal sinonim za agresivno širjenje meja evropskih velesil. Kolumba nam prikaže kot nekoga, ki ga kazijo številne karakterne značilnosti, njegovo življenje pa kot niz tragičnih zmot, ki pa so na koncu vendarle pripeljale do morda najslavnejšega odkritja v zgodovini človeštva. Pred bralčevimi očmi se tako odvija fascinantna zgodba, ki se začne z romantičnimi sanjami mladeniča in njegovimi pripetljaji z damami na španskem dvoru, nadaljuje med eksotičnimi karibskimi otoki, kjer mu po življenju strežejo ljudožerci, ter zaključi s tragičnim osebnim propadom razočaranega admirala, ki je Ameriko odkril po pomoti in je do smrti vztrajal, da je prispel v Azijo.

Elin Hilderbrand: Popoln par

Poletje je na otoku Nantucket poročna sezona – in prizor neveste, ki hiti po glavni ulici, je tam vsakdanji kot sonce, ki zahaja za plažo. Poroka družin Otis in Winbury obeta, da ne bo šla kar tako v pozabo: ženinaova premožna starša načrtujeta bleščavo ceremonijo na svojem posestvu ob obali oceana. Žal pa poroka ne bo šla v pozabo zaradi povsem napačnih razlogov, saj jo zaznamuje tragedija: samo nekaj ur pred začetkom ženitnih svečanosti se v zalivu Nantucket pojavi truplo in v trenutku se vsi svati prelevijo v osumljence. Šef lokalne policije Ed Kapenash zasliši nevesto, ženina, ženino mamo, zaslišati mora tudi člane svoje družine in na dan vse močnejše prodira spoznanje, da je vsaka poroka minsko polje in da popoln par preprosto ne obstaja. Napeto branje za vse, ki še lovite utrip poletja.

Milena Miklavčič: Mehko kot britev

Milena Miklavčič je ena najpomembnejših sodobnih slovenskih pripovedovalk resničnih zgodb. Njene knjige iz serije Ogenj, rit in kače niso za igrače so postale gibanje, ki je mnogim ženskam, pa tudi moškim, pomagalo najti svoj glas. Njeno pisanje temelji na resničnih pripovedih, zbranih skozi več desetletij pogovorov z ljudmi po vsej Sloveniji. Mehko kot britev je pretresljiv roman, navdihnjen po resničnih zgodbah žensk, ki so bile v času jugoslovanske elite prisiljene v tišino, bolečino in podrejenost. V ospredje stopijo življenja Verene, Franje, Marte, Marije in Doroteje – žensk, katerih telesa so bila nekoč valuta v zakulisju skrivnostnega sistema politikov, gospodarstvenikov, umetnikov in celo predstavnikov cerkve. Milena Miklavčič skozi napeto in realistično pripoved razkriva zamolčano zgodovino, ki jo je čas skorajda pogoltnil, a je še vedno živa v spominih tistih, ki so jo morale preživeti.

Mira Furlan: Totalna razprodaja

Mira Furlan (1955–2021) je bila igralka in pevkica, ki je močno zaznamovala filmski prostor v bivši Jugoslaviji; ko je emigrirala v Združene države, se je tudi mednarodno uveljavila. Njeno avtobiografsko delo Imej me rajši od vsega na svetu, je bilo deležno izrednega zanimanja med slovenskimi bralci. Pred tem je Furlanova izdala zbirko kolumn v knjigi Totalna razprodaja. Izhajale so med letoma 2004 in 2006 v priljubljenem hrvaškem tedniku Feral Tribune, njihov rok trajanja pa odtlej nikakor ni potekel. V kolumnah piše o sebi ali svoji generaciji, emigracijah, Hollywoodu, prijateljih igralcih, kulturi, politiki in ekologiji. S strastjo in pogumom raziskuje položaj posameznika v svetu, v katerem kot umečnica in intelektualka nikoli ne pristane na pasivnost. Totalna razprodaja je dokument, kdo je bila, kako je razmišljala in čutila Mira Furlan v času, ko je v svojo bivšo Jugoslavijo pošiljala pisma iz Amerike.

Papež Frančišek: Upanje

Prvič v zgodovini Cerkve se je zgodilo, da je vodja katoliške cerkve sam napisal svojo biografijo. Letos preminuli papež Frančišek je v njej izpisal svojo osebno zgodbo, se osredotočil na nekatere ključne trenutke svojega pontifikata, hkrati pa odkrito, neustrašno ter preroško pisal o nekaterih najpomembnejših in najbolj spornih vprašanjih našega časa: vojni in miru (vključno s konflikti v Ukrajini in na Bližnjem vzhodu), migracijah, okoljski krizi, socialni politiki, položaju žensk, spolnosti, tehnološkem razvoju ter prihodnosti Cerkve in religije na splošno. V tej izjemni pripovedi papež Frančišek bralca popelje na osebno in duhovno popotovanje, od otroštva do trenutkov, ki so usodno vplivali na njegovo poklicnost in služenje. Frančiškova zgodba je prepletena z anekdotami in doslej še neobjavljenimi zgodbami, poleg tega pa besedilo bogatijo redke zasebne fotografije. Knjigo je prevedel Janko Petrovec, novinar in dolgoletni dopisnik RTV Slovenija iz Rima in Vatikana.

Žiga Valetič: SuperVid, Izgubljeni ribnik

Žiga Valetič je pisatelj in grafični oblikovalec, ki ga zanimajo različna področja: od stripovskih romanov do scenaristike, humorja, naravovarstva in mistične poezije. Trenutno mu največji izziv predstavlja pisanje knjižne serije SuperVid. Zgodba iz nove, že četrte epizode gre tako: Zakaj plastičen ribnik, ki je naročen za šolo, tja nikoli ne prispe? Kdo ima prste vmes? SuperVid se v družbi prijatelja Lubanžija in dedka poda na detektivsko misijo za izgubljenim ribnikom, ki vključuje pohod, gozd, nenavaden telefonski klic in še kaj. Mu ga bo uspelo izslediti? Tudi v tej zgodbi se glavni junak, slabovidni Vid, ukvarja s čisto pravim detektivskim primerom. Besedilo je ponovno privlačna kombinacija živahnega in skrivnostnega, ilustracije pa celoto še dodatno poživijo. Namenjeno mlajšim bralcem.

Predmet meseca

Vasja Zidar, kustosinja dokumentalistka, Muzej Ribnica
Foto: Zalka Arnšek

Pahljače imajo dolgo zgodovino, saj njihova uporaba sega vse do starih civilizacij, kot sta Egipt in Kitajska. Egiptovske pahljače so bile izdelane iz listov palme, pavjega in nojevega perja ter papirusa, ročaji pa iz lesa ali slonovine. Pogosto jih najdemo upodobljene na stenskih slikah in reliefih v grobnicah in templjih. Najbolj znana zbirka pahljač je bila odkrita v grobnici faraona Tutankamona.

Kitajske pahljače so bile narejene iz bambusa, svile in papirja, pa tudi perja, lesa in slonovine. Pogosto so bile dodatno okrašene s kaligrafijo in slikami. V državah vzhodne Azije so pahljače še danes pomemben del njihove zgodovine in kulture.

Pahljače so v 16. stoletju v Evropo iz Azije prinesli portugalski in španski trgovci. Hitro so postale pomemben modni in statusni dodatek med plemstvom in bogatejšim meščanstvom. Pogosto so bile bogato okrašene in narejene iz dragocenih materialov, kot so slonovina, biserovina, zlato, srebro, svila, čipka in podobno. Na Slovenskem so imele pahljače podoben razvoj kot drugje v Evropi. V naši zbirki hranimo tri pahljače, vse tri so uporabljale članice trške družine Miklovih.

Za pahljačo iz slonove kosti ni več znano, katera pripadnica družine Miklovih jo je nekoč uporabljala. Vseeno pa umetelna izdelava in dragocen material pričata o pomenu, ki so ga pahljače imele kot modni in statusni simbol.

Pahljača iz razkošnega nojevega perja z ogrodjem iz roževine, ki jo je uporabljala Helena Arko – Miklova (1875–1943), še danes priča o prefinjenem okusu in dobrem socialnem statusu, ki so ga imeli Miklovi.

Pahljača iz tanke tkanine na lesenem ogrodju, bogato okrašena, je bila last Ivce Pakiž (1898–1982), hčerke Karoline Pakiž Göderer (1872–1956), Miklove mame.

Vse tri pahljače so originalno shranjene v posebni mapi za pahljače. Zunanost mape je svilena, notranost žametna, obrobljena je z okrasno vrstico.

Vabljeni na

ZDRAVSTVENI DOM
DR. JANEZA ORAŽMA
RIBNICA

DAN ZDRAVJA,

ki bo 17. 9. 2025,
med 9. in 14. uro
v Športnem parku
Ribnica.

Pridi in spoznaj, kaj vse delamo!

V primeru slabega vremena bo dogodek prestavljen v TVD Partizan.

zdravje otrok gibanje za zdravje referenčna ambulanta fizioterapija patronažno varstvo alkohol brezplačne meritve ustno zdravje

temeljni postopki oživljanja logopedija prehransko svetovanje Lekarna Ribnica laboratorijska diagnostika SVIT 1000 gibov - Šola zdravja ginekologija in zdravje žensk

190. rojstni dan Magdalene Gornik

Andreja Arko

Ste se že kdaj udeležili slavlja, praznovanja 190. rojstnega dne? Vprašanje se zdi malo šaljivo, a z njim želim poudariti izjemnost dogodka in slavnosti, ko smo 19. 7. 2025 na Gori s spominsko mašo obeležili 190. obletnico rojstva naše drage rojakinje Magdalene Gornik. Istega dne je bila v cerkvi tudi krščena in s tem dnem je Božja izbranka pred 190 leti začela izpolnjevati svoje zemeljsko poslanstvo.

Če se še pred nekaj leti ni veliko govorilo o njej, je danes ni treba več prav posebej predstavljati. V nekaj letih je po zatišju, ko šest generacij ljudi skoraj ni vedelo zanj, postala prav priljubljena med ljudmi. Postala je znana priprošnjica, h kateri se mnogi radi zatekamo v stiskah in različnih potrebah. Priljubljena med ljudmi zato, ker je prijazna, usmiljena, razumevala uslišje-

valka. Naše stiske razume prav zaradi svojih življenjskih preizkušenj, ko je bila ona sama od mnogih zasmehovana, doživljala vsakovrstne poniževanja, predvsem pa je brez pritoževanja prenašala trpljenje, ki ji je bilo dano v življenju.

O njej se v določenem obdobju ni veliko govorilo, če in kadar se je, se je govorilo bolj posmehljivo in dvomljivo (bodimo iskreni!), a je vse skupaj s svojo potrpežljivostjo, razumevanjem, usmiljenim srcem, prijaznostjo, predvsem pa ponižnim sprejemanjem trpljenja, ki ji je bilo naloženo v preizkušnjah, pokazala in dokazala, da je vredna zaupanja, da nima slabih namenov, da le izpolnjuje Božjo voljo in svoje poslanstvo ter pošteno živi svoje mistično življenje. Morda ob tem premišljujemo tudi takole: »Vedno občudujemo lepoto

metulja, le redko pa pomislimo na spremembe, ki jih je doživel, da je tako lep.« Tako bi lahko pomislili ob Magdaleninem življenjskem poslanstvu, le da gre pri njej še za večje spremembe, celo za vseživljenjsko trpljenje.

Njeno mističnost je pred 17 leti raziskala in v knjigi opisala Martina Kraljič (poročena Jernejc). S knjigo, ki je po nekajletnem molku obudila spomin, se je spet začel širiti glas o Magdaleni in krepiti njena prepoznavnost. Morda sprva celo bolj v tujini kot doma, bolj po vseh drugih območjih v Sloveniji kot med nami, domačini. To so žal kar dejstva, ki jih ni mogoče spregledati. Kot radi rečemo: »ko dozori čas« ali »vse se zgodi ob svojem času«, tako je prišel tudi napovedan »Magdalenin čas«, ko smo ljudje naše prošnje k Bogu začeli naslavljaljati nanjo, da mu jih preda, da posreduje zanje.

In začela so se dogajati velika in mala uslišanja. Glas o njej se je začel širiti, na Goro in njen grob so začeli prihajati ljudje, najprej posamezniki, zdaj pa že organizirane skupine, tudi več skupin na dan. Skorajda ni trenutka, da ob njenem grobu, ob njenem zemeljskem počivališču ne stoji vsaj kakšen posameznik. Ni pomembna ura ali dan. Verjamete, da ljudje (seveda posamezniki) pridejo tudi ponoči, da je zares mir in da so zares sami z njo?

Postopek za Magdalenino beatifikacijo je uspel že do te mere, da je Magdalena priznana in jo lahko nazivamo kot Božjo služabnico. Kako velika stvar je to, (meni osebno) pove razmišljanje mlajše teologinje (40+), ki se vsekakor bolje od mene, čiste laikinje, spozna na te zadeve. Novico, ki je bila oznanjena novembra 2021, da je Magdalena spoznana in priznana kot Božja služabnica, je omenjena teologinja komentirala z besedami, »da si ni mislila in pričakovala, da se bo to zgodilo še v njenem življenju«.

Postopek za Magdalenino svetost teče naprej (izkoriščam to priložnost, da se zahvalim postulatorju g. Franciju Petriču za vso prizadevnost in trud pri vodenju postopka). Za pomoč, da naša rojakinja postane svetnica, so več kot dobrodošla zapisana

pričevanja, zapisana uslišanja, ki so se že zgodila, ko smo prošnje, molitve, naslavljali k Magdaleni, klicali k njej in jo prosili, naj jih posreduje Najvišjemu, Stvarniku. Vabimo vas, da pomagate po svojih močeh, ste pričevalci vsakega uslišanja, tudi če se vam morda zdi, da ni tako zelo veliko, da ni čudežno. Pa je zelo pomembno in zelo zaželeno. Uslišanja sporočajte na Nadškofijo,

postulatorju, kontakti so objavljeni na vsaki podobici Magdalene Gornik in o njem tudi že vrabčki čivkajo, ker vas tolikokrat povabimo k sodelovanju, pričevanju.

Gorniški slavnostni dogodek v tem članku ni posebej opisan. Kako številna udeležba romarjev se je odzvala in prišla izkazat čast in spoštovanje Magdaleni, kdo vse je pri svečanosti sodeloval ter ves opis dogodka ste verjetno ali pa še boste zasledili v drugih lokalnih medijih. V članku sem želela poudariti veličino naše rojakinje, gorniške Lenčke, naše Magdalene Gornik, zato naj omenim le, da je mašo daroval g. kardinal Franc Rode, ki je tudi v preteklih letih že nekajkrat obiskal Goro in že leta 2008 v Knjigo romarjev zapisal: »Naravno je, da ob izrednem pojavu mističnih doživetij in svetniškega življenja Magdalene Gornik mislimo na postopek za beatifikacijo in kanonizacijo. Drugi narodi bi to že zdavnaj storili.«

Takšen zapis je dokaz, da kardinal ne dvomi v Magdalenino vrednost, čistost ter veličino. S takšnim razmišljanjem in prepričanjem v zapisu je vsem nam, Magdaleninim častilcem in slavilcem, ki spremljamo našo rojakinjo Lenčko na poti k svetosti, močan, lep, svetel vzgled trdne vere, upanja in zaupanja v dobro, v najboljše.

**PO POTEH
MAGDALENE
GORNIK**

Župnija Sodražica v sodelovanju z Občino Sodražica vabi

V SOBOTO, 27. SEPTEMBRA 2025,

na **peš romanje po poti MAGDALENE GORNIK**,
na Goro, k cerkvi Marije Snežne.

Zbor romarjev bo od 8.00 do 8.30 pri cerkvah v Sodražici,
Fari na Blokah, Novi Štifti in Loškem Potoku, kjer bo
najprej blagoslov, nato pa sledi peš romanje na Goro.

- ob 11. 00 uri bo križev pot ob cerkvi
- ob 12.00 bo sv. maša

Prijavnina znaša 8 EUR;
zaželeno so predhodne prijave
na e-naslov: romanje@tsd.gora.eu
ali na tel. št.: 051 270 767
do četrтка, 25. septembra 2025.

Lepo vabljeni.

ROMANJE

sobota,
27.9.2025

20 let novih orgel v Sodražici

Brane Košir

Foto: Žiga Lovšin

Orgle so znane tudi kraljica glasbil. Luna je kraljica nočnega neba, jesen je kraljica barv, atletika je kraljica športa – orgle so kraljica glasbil. Kar je atletika med športi, kar je jesen med letnimi časi, kar je luna med zvezdami – to so orgle med glasbili, ker so največje in najmočnejše, najlepše in najbogatejše glasbilo.

Konec meseca oktobra bo minilo 20 let od blagoslovitve novih orgel v župnijski cerkvi sv. Marije Magdalene v Sodražici. Leta 2005 jih je kot svoj opus 85 izdelala Orglarska delavnica v Mariboru. Izdelava je potekala skozi več let ob tesnem sodelovanju vseh krajanov. Imajo 40 registrov na treh manualih in pedalu in so največje na Dolenjskem. V njih je skupno 2422 piščali, kar presega trenutno število prebivalcev sodraške občine. Kljub temu da se piščali med seboj razlikujejo tako po materialu kot po konstrukciji, so uglašene v harmonično celoto. To je tudi simbolno sporočilo orgel: »Kakor imajo piščali na orglah vsaka svoj glas, ki se zliva v čudovito harmonijo, tako naj tudi mi po petju in glasbi rastemo v edinosti in ljubezni.« Za izdelavo sodraških orgel smo v delavnici v Mariboru porabili 25 m³ skrbno izbranega in kakovostnega lesa. Največ hrastovega, sledijo smreka, macesen in bor. Za kovinske piščali je bilo porabljenega 1500 kg kositra in svinca. Skupni časovni obseg izdelave orgel je presegal 15.000 ur strokovnega in zahtevnega dela. Vrednost takega inštrumenta danes v Evropi znaša okrog 1 milijon evrov.

Odločitev za nove orgle v župniji ni bila lahka, tudi zato, ker stare orgle niso odslužile pričakovano dolge dobe. Zavedali smo se, da načrt lahko uresničimo samo s pravim medsebojnim zaupanjem in skupno zavzetostjo. K projektu je pristopila tudi Občina Sodražica in ga podprla. Tako je naš župnik g. Franci Bizjak sprejel pogumno odločitev: »Kar bomo zastavili, bomo tudi uresničili.« Vsa leta dela in priprav na nove orgle smo v projekt vključevali tudi znanje in spretnost rok naših faranov. Takratni sodraški župan Andrej Pogorelec je zapisal: »V zadovoljstvo mi je, da so se v pravem trenutku z roko v roki naši ljudje in okoliščine, pomembni za izpeljavo tega velikega projekta. Hvala vsem, ki ste ga podprli in pri njem sodelovali.« Orgelski razvoj je vedno prepleten z družbenim, zgodovinskim in gospodarskim vprašanjem in je odvisen od celotnega stanja dežele.

Orgle so splošna kulturna dobrina in lahko ponos slednjega Sodražana. Odsevajo tako prizadevanja in napore naših prednikov kot naša sedanja stremjenja, ustvarjalnost in širino. Sodraške orgle so tudi zunanji spomin na jubilej, 250-letnico župnije, ki smo jo obhajali v letu 2005. Želimo in upamo, da bodo služile tudi v blagor naših mladih prihajajočih rodov.

Akademiku in skladatelju Lojzetu Lebiču so bile orgle v rodnih koroških Prevaljah prva »glasbena univerza«: »Prav se je zavedati, da sta sredi današnje potrošniške raztresenosti in računalniških igrac edini v svetu vredni izkaznici naša slovenska kultura in umetnost. Tudi orgelska glasba. Orgle ostajajo s svojo zvočnostjo, pa tudi lepoto izdelave po slovenskih cerkvah – v svetu, ki izgublja središče – najpomembnejše glasbilo na pragu Božjega domovanja. Upravičeno se postavljamo s samostani, katedralami, baročnimi cerkvami, gradovi, arhivi, knjižnicami, nič manj pa se ne smemo tudi z orglami. Pogosto slišimo, da so orgle predvsem zapleten stroj, pa vendar ob njihovi čudežni zvočnosti doživljamo nekaj notranje odrešenjskega.«

»Orgle nam z rednim bogoslužjem ob nedeljah dajejo ritem in smisel našemu vsakdanjemu prizadevanju. Te povzdignejo naše veselje in radost ob velikih praznikih cerkvenega leta in ob naših osebnih praznovanjih v radost družine in župnije, ko otroci pristopajo k prvemu sv. obhajilu in birmi, ko se zberemo k poroki; iz zbranimi zvoki nam pridejo blizu v naši žalosti ob pogrebih.« (Franci Bizjak, župnik) Ob tem ne smemo in ne moremo mimo truda,

žrtev in prizadevanj sodraških organistov in cerkvenih pevcev.

Na orglah v Sodražici se je v dveh desetletjih zvrstilo zajetno število orgelskih koncertov in drugih glasbenih dogodkov, povezanih z njimi. Številni slovenski, tudi mednarodno uveljavljeni organisti (Tone Potočnik, Dalibor Miklavčič, Tomaž Sevšek, Gašper Jereb, Barbara Sevšek, Gregor Klančič, Snežka Podpečan in drugi), so na koncertih nastopali tako solistično kot v zasedbah z različnimi inštrumentalisti in pevci. Gostovali so tudi ugledni organisti iz sosednjih držav: Francesco Finotti (Italija), Wolfgang Riegler – Sontacchi (Avstrija), Jaroslav Tuma (Češka) idr. Društvo prijateljev glasbe Sodražica je v sodelovanju s Slovenskim orgelskim društvom organiziralo tudi več revij orgelskih oddelkov glasbenih šol Slovenije. Aprila 2007 je na 5. reviji orgelskih oddelkov glasbenih šol Slovenije in zamejstva nastopilo kar 23 učencev, ki so k nam prišli v spremstvu svojih profesorjev. Tudi Radio Slovenija je snemal na orglah v župnijski cerkvi, prvič leta 2006.

Jeseni leta 2012 je Slovenski oktet v sodraški župnijski cerkvi posnel zgoščenko »Božič s Slovenskim oktetom«. Orgle, katerih zvočno bogastvo je Tone Potočnik domiselno izrabil, so na zgoščenki tudi posebej predstavljene. Slovenski oktet nas je v znamenje hvaležnosti v polni cerkvi počastil s koncertom na praznik svetih treh kraljev, 6. januarja 2013.

Skupaj z orglami v kapeli Zavoda sv. Stanislava v Ljubljani so sodraške orgle predstavljene tudi na zgoščenki »K tebi kličem, Gospod«. Izšla je leta 2020 po prizadeva-

njih sester klaris iz Nazarij, nanje igra Snežka Podpečan.

Marija Vnebovzeta pri Novi Štifti je navdihnila zgoščenko »Ave Maria«, ki sta jo v župnijski cerkvi sv. Marije Magdalene ob orgelski spremljavi Gregorja Klančiča leta 2021 posnela sopranistka Petra Vrh Vrezec in baritonist Al Vrezec. Na njej je kar 23 skladb, različnih skladateljev, ki so nastale od 16. stoletja do našega časa. Uglasbitve te stare latinske molitve s preprostim nagovorom »Ave Maria« spadajo zagotovo med najbolj priljubljena in poznana dela krščanske duhovne glasbe.

Okroglo obletnico, 20 let novih orgel, bomo v Sodražici počastili z več dogodki. Osrednji bo zagotovo koncert dveh mednarodno uveljavljenih umetnikov: tenorista Aljaža Vesela in organista Tomaža Sevška v soboto, 6. septembra 2025, ob 19.30 v naši župnijski cerkvi. Aljaž Vesel prihaja domov iz Dresdna posebej za ta dogodek: »Koncert posvečam v počastitev domačega kraja, fare in lepe obletnice naših orgel.« Na pobudo Občine Sodražica in župana Blaža Milavca bo pred tem postavljena na ogled tudi obsežna razstava fotografij in dokumentov o izdelavi orgel, blagoslovu, koncertih in dogajanju ob njih. Razstavo bo oblikovala Ylenia Zobec Mihelič.

Tenorist Aljaž Vesel je svojo pevsko pot začel leta 2008 na Konservatoriju za glasbo in balet v Ljubljani in jeseni leta 2011 izobraževanje nadaljeval na Univerzi za visoko umetnost v Zürichu v Švici, kjer je leta 2017 magistriral iz koncertnega nastopanja in dve leti pozneje, februarja 2019, še iz glasbene pedagogike. Prav tako v Zürichu je leta 2013 debitiral na opernem in koncertnem odru s skladbami Kodálya, Poulenca, Mozarta, Čajkovskega, Rossinija, Grétryja in Hoffmanna. Istega leta je bil polfinalist pevskega tekmovanja v Sankt Peterburgu, spomladi leta 2015 in 2017 pa finalist in nagrajenec pevskih tekmovanj v Švici. Kot koncertni pevec redno nastopa na pevskih in simfoničnih koncertih in festivalih v Nemčiji, Franciji, Švici, Italiji, na Hrvaškem, v Sloveniji in Avstriji. Do danes je odpel več kot trideset oratorijev in maš različnih skladateljev. Od 1. avgusta 2019 je stalni član solističnega ansambla Landesbühnen Sachsen (Radebeul – Dresden), kjer nastopa v številnih vlogah največjih opernih skladateljev: C. M. von Webra, J. Offenbacha, L. van Beethovna, G. Verdija, R. Wagnerja, G. Puccinija ...

Aljaž Vesel ostaja tesno povezan z domovino in rojstno dolino. Bil je osrednji solist na slavnostni prireditvi ob 30-letni-

ci Slovenije, leta 2019 je skupaj z Andrejem Veselom in mladimi dunajskimi filharmoniki v Sodražici izvedel nepozabni koncertni dogodek leta.

Tomaž Sevšek Šramel je študiral orgle na Visoki šoli za glasbo v Freiburgu pri Zsigmondu Szathmáryu in čembalo pri Robertu Hillu in se kasneje dodatno izobraževal na Eastman School v Rochestru (ZDA) pri Davidu Higgssu in Arthurju Haasu. Nastopa v Sloveniji, Nemčiji, Avstriji, Italiji, Franciji, Španiji, na Hrvaškem in v Švici ter redno sodeluje z mnogimi mednarodnimi ansambli in orkestri. Soustanovil je komorni ansambel za staro glasbo musica cubicularis. Redno nastopa z vodilnimi slovenskimi orkestri pod vodstvom znanih dirigentov, kot so Hartmut Haenchen, Marko Letonja in Grete Pedersen. Koncertiral je na več znanih zgodovinskih orglah, tudi na najstarejših orglah na svetu v Sionu (Švica). Veliko se ukvarja s klavirkodom in pozabljenim glasbilom, francoskim umetniškim harmonijem. Akademija za glasbo Univerze v Ljubljani mu je leta 2014 podelila naziv docenta. Poučuje orgle na Glasbeni šoli Ljubljana Vič-Rudnik in čembalo na Konservatoriju za glasbo in balet Ljubljana. Je aktiven organizator glasbenega življenja.

DRUŠTVO PRIJATELJEV GLASBE SODRAŽICA VABI NA

OSREDNJI KONCERT OB 20-LETNICI NOVIH ORGEL V SODRAŽICI

SOBOTA, 6. SEPTEMBER 2025, OB 19.30

ŽUPNIJSKA CERKEV SVETE MARIJE MAGDALENE V SODRAŽICI

NASTOPILA BOSTA
TENORIST ALJAŽ VESEL
IN ORGANIST TOMAŽ SEVŠEK

LEPO POVABLJENI NA IZJEMNI PEVSKI IN
ORGELSKI DOGODEK DVEH MEDNARODNO
UVELJAVLJENIH UMETNIKOV!

Praznik sv. Rešnjega telesa in krvi

Ljubica Košir

Na ta dan obhajamo Jezusovo navzočnost v zakramentu sv. Rešnjega telesa in krvi – evharistije, ki je središče krščanske vere in zakramentalnega življenja vernih. Na praznik so v navadi različne oblike procesij, s čimer verniki tudi navzven pokažejo svojo vero. Praznik je zapovedan, zato se katoličani ta dan udeležijo bogoslužja. Praznik nima stalnega datuma, saj je določen glede na praznik velike noči in ga obhajamo v četrtek drugi teden po prazniku binkošti. Za praznik sv. Rešnjega telesa in krvi je marsikje v navadi postavljanje začasnih kapelic ali oltarjev, mimo katerih poteka sprevod. Duhovnika z monštranco poleg bogoslužnih sodelavcev spremljajo verniki in s tem izrazijo zunanjo versko pripadnost. Zakrament evharistije skupaj s krstom in birmo sodi med zakramente uvajanja v krščanstvo.

Po drugi svetovni vojni so bile zunanje oblike češčenja prepovedane. Ko je k nam za župnika prišel dr. Stanislav Lenič, je na občinske oblastnike naslovil prošnjo za dovoljenje procesije ob tem prazniku. 70 let tako tudi v Sodražici obujamo tradicionalne verske običaje, med katere sodi tudi telovska procesija. Spominjam se, da sem kot otrok vedno pri sosedovih poma-

gala okrasiti kapelico, deklice pa smo nabrale tudi cvetove za posipanje pred kapelicami. Moški so postavili leseno ogrodje, sosede pa so prinesle cvetje in jo okrasile. Bilo je pravo sosedsko druženje. Nekaj časa je bila procesija prav na praznik (v četrtek), potem pa so jo premaknili na prvo nedeljo po prazniku. Ko smo kapelico pripravili, smo večkrat začeli gledati v nebo, da ne bo dež in se bo vse zmočilo. Danes je vse drugače, le vreme je ostalo muhasto.

Kapelice oz. oltarčki se vsa leta, kar se spominjam, vsako leto postavijo po domače pri Žnidarjevih (zadnja leta pod križem v parku), in pri Cesarjevih, Lovrenčičevih, zadnja leta pa tudi pri Čampovih. Tudi za to tradicijo si je vsako leto treba vzeti čas, vključiti družino za pomoč in sodelovati pri pripravi na praznovanje sv. Rešnjega telesa in krvi. Gotovo smo prav vsi takrat deležni posebnega Božjega blagoslova, saj mladi rod posebej potrebuje tudi naših dobrih zgledov, da se bo ohranil naš dom in naš rod, pa tudi vernost naših prednikov.

GASILSKA VESELICA

Z ANSAMBLOM ROKA ŽLINDRE

PGD ŽIMARICE – GLOBEL – PODKLANEC

30. 8. 2025

PRI GASILSKEM DOMU ŽIMARICE

17:00 TEKMOVANJE GASILSKIH DRUŽIN

18:00 VESELICA

Poletje v znamenju praznovanj

Meta Bracar, Matevž Petrovič

Odprtje razstave z naslovom »Na pomoč!«

V petek, 30. 5. 2025, je bilo odprtje razstave z naslovom »Na pomoč« – leto ribniških gasilcev. Razstava je postavljena v Ribniškem gradu skozi celo poletje. Odprtja razstave so se iz našega društva udeležili trije gasilci: Toni Ambrožič, Ema Zbačnik in Franc Lesar.

Regijsko tekmovanje iz orientacije

V soboto, 7. 6. 2025, so se pripravniki Ema, Luka in Matic z mentorico Tino udeležili regijskega tekmovanja iz orientacije. Tekmovanje je potekalo na območju Male in Velike ilove gore. Skupno se je tekmovanja udeležilo 13 ekip, naša ekipa je zasedla 10. mesto.

Operativna vaja

V soboto, 14. 6. 2025, so operativci izvedli operativno vajo. Gasilci so ponovili delo z motorno brizgalno in postavili trodelni napad. Po koncu vaje so uredili garaže in pokosili travo okrog gasilskega doma.

Maša za domovino

V petek, 20. 6. 2025, so se trije naši člani: Mirko Vesel ter Mateja in Tone Prijatelj udeležili maše za domovino. Po maši je sledila slovesnost v počastitev dneva državnosti.

Parade

V soboto, 31. 5. 2025, se je 9 članov odzvalo na gasilsko paradu Gasilske zveze Ribnica ob 70-letnici delovanja. Naša članica Renata Troha in predstavnica na GZ Ribnica za prvo pomoč je prejela gasilsko odlikovanje 3. stopnje.

V soboto, 7. 6. 2025, je PGD Ribnica obeležilo 140 let neprekinjenega delovanja. Iz našega društva se je dogodka udeležilo 6 članov z gasilskim vozilom PV-1. Po koncu proslave je sledila še svečana podelitev čina operativcev.

V torek, 24. 6. 2025, se je 7 članov odzvalo na povabilo PGD Kompolje. Društvo je obeležilo visok jubilej – 100 let.

V soboto, 5. 7. 2025, so se štirje naši člani s praporjem in našim PV-jem udeležili proslave PGD Goriča vas. Gasilci iz Goriče vasi so na dogodku slavnostno prevzeli motorno črpalko.

V nedeljo, 27. 7. 2025 je PGD Sveti Gregor prevzelo rabljeno gasilsko vozilo GVC 2. Iz našega društva smo se slavnostnega dogodka udeležili s tremi gasilci ter našim vozilom PV-1.

VABILO

Kot vsako leto bomo tudi letos gasilci iz Zamostca imeli stojnico na Ribniškem sejmu. Sejem bo potekal v nedeljo, 7. 9. 2025. Našli nas boste na isti lokaciji kot prejšnja leta – parkirišče kitajske restavracije oz. bivše gostilne Uršnjak. V senci pod šotorom se boste lahko okrepčali s hladno pijačo in dobro hrano! Se vidimo!

Kopriva ne pozebe

Nina Pirc Vovčko

Foto: iStock, Mija Pirc

Koprive imajo številne zdravilne lastnosti. So znana sestavina v tradicionalni čajni mešanici patra Simona Ašiča za odpornost in moč KRRT (kopriva, rman, regrat, trpotec). Rek »kopriva ne pozebe« govori o trdnosti in odpornosti te rastline, uporabimo pa ga v povezavi s starejšimi, za katere želimo povedati, da so preživeli že marsikaj in se izvlekli. Koprive največkrat povezujemo s pomladjo, saj tedaj na novo poženejo in imamo na voljo mlade rastline, vendar pa lahko koprive nabiramo še skozi vse poletje in tudi v jesenskih dneh. Če jih poleti pokosimo, bodo na novo odgnale. V ljudskih običajih naj bi kopriva imela največ zdravilnih učinkovin na god sv. Mihaela, ki je vsako leto 29. septembra.

Pri koprivah nabiramo mlade vrhnje dele – vršičke. Pri nabiranju si pomagamo z rokavicami. Dlačice, ki nas sicer lahko opečejo, podrgnemo v nasprotni smeri in jih tako naredimo manj nevarne. Iz koprivnih vršičkov pripravljamo kremne juhe ali jih uporabimo namesto špinache v okusni navezi naših mam in babic – s pire krompirjem in jajcem na oko. Z blanširanimi koprivami obogatimo (in pozelenimo) testo za palačinke, uporabimo jih v različnih polpetih in omletah, odlično se obnesejo tudi v špinačni lazanji. Začimbe, ki se dobro ujamejo s koprivami, so česen, majaron, rožmarin, muškadni orešček.

Sveže ali posušene koprive največkrat uporabljamo za čaje, v katerih lahko nastopijo samostojno ali v čajnih mešanicah. Vsebujejo vrsto vitaminov, železo, kalcij, magnezij in pomagajo pri celi vrsti tegob: delujejo protivnetno, znižujejo raven sladkorja v krvi ter so sredstvo za imunsko odpornost in moč, saj povečujejo apetit in doprinešajo pri vnosu železa. Koprive blagodejno delujejo tudi na kožo in lasišče ter spodbujajo prebavo.

Pri koprivah so avgusta in septembra nadvse dragocena njihova semena, ki jih strokovnjaki označujejo za superživilo. Semena naberemo in uživamo sveža ali posušena. Kot pravi dr. Katja Rebolj, ni nujno, da čakamo, da se v celoti razvijejo, lahko jih naberemo, ko so na koprivi delno še cvetovi in delno že semena. Če bi jih želeli shraniti za zimo, naberemo celo rastlino, jo posušimo in nato otresemo v vrečko. Koprivna semena dodajamo kot posip na juhe in solate ali pa jih zamešamo v smutije, jogurte, skuto ali med kosmiče.

POLETNA KOPRIVNA JUHA

Sestavine (za 4 osebe):

0,5 kg krompirja
1 čebula
2 korenčka
manjša bučka
2 šopka koprivnih vršičkov
olivno olje
2 stroka česna
sol, poper
muškadni orešček

Priprava:

Krompir in korenček olupimo in narežemo na kocke. Na olivnem olju popražimo nasekljano čebulo, ki ji kmalu dodamo še kocke krompirja in korenčka ter grobo narezan česen. Zalijemo z 1,5 l vode. Ko je skoraj kuhano, dodamo oprane vršičke kopriv, česen in začimbe. Po petih minutah kuhanja juho spasiramo, da dobi gladko teksturo. Vanjo lahko zakuhamo rezance, lahko pa jo preprosto obogatimo s kisló smetano ali opečenimi kruhovimi kockami ter jo posujemo s koprivnimi semeni.

Namig: Lahko se poigramo in preizkusimo različne kombinacije zelenjave, kot so cvetača, brokoli, por. Tudi količino kopriv lahko prilagodimo svojemu okusu.

Lina Žlindra na finalu Slovenije za osnovne šole

Špela Bizjak, ŠD Špela

Foto: arhiv društva

V Slovenski Bistrici je 4. 6. 2025 potekal atletske finale Slovenije za učence in učenke osnovnih šol. Na tekmovanju je nastopilo 249 osnovnih šol, ki so prikazali odlične predstave in zanimive atletske boje. Barve svojih šol so zastopali tudi naši atleti in atletinje, ki so dosegli naslednje rezultate.

Lina Žlindra, članica športnega društva ŠPELA, je zastopala OŠ. dr. Ivana Prijatelja Sodražica v skoku v daljino med starejšimi učenkami. Lina je s skokom, dolgim 5,02 m, osvojila 16. mesto. V skoku v daljino je nastopila še Lori Marinčič, ki je s skokom 5,09 m osvojila 14. mesto. Grega Božič je v teku na 60 m v kategoriji starejših učencev z rezultatom 7,31 s postal državni prvak Slovenije. Tajda Ferk je prav tako v teku na 60 m med starejšimi učenkami s časom 7,92 s osvojila 3. mesto. V teku na 300 m so odlično nastopile Ana Čarman s časom 42,53 s (osvojila 9. mesto), Laura Černota je s časom 42,65 s osvojila 11. mesto, Julija Bravič pa se je veselila osebne rekorda 44,38 s in osvojila 23. mesto. Med starejšimi učenci je v teku na 300 m Bor Kraševac osvojil 12. mesto s časom 39,52 s. Med mlajšimi učenci je nastopil Mark Pate v teku na 300 m in s časom 44,06 s osvojil 14. mesto.

Vsem nastopajočim iskreno čestitamo in jim želimo veliko uspehov v prihodnje.

ŠPORTNO DRUŠTVO ŠPELA VAS VABI K VPISU V ATLETSKO ŠOLO TEKA ZA ŠOLSKO LETO 2025/2026

V naši atletske šoli se otroci skozi šolsko leto postopoma učijo vseh potrebnih korakov do popolnega atletskega koraka. Od prilagajanja na atletske stezo, učenja osnovnih in nadaljevalnih tehnik teka, skokov, metov do vse bolj pomembnega tekmovalnega naboja. Strokovni kolektiv atletske šole teka Špela vodijo trenerji, učitelji in vaditelji atletike z večletnimi atletske in pedagoškimi izkušnjami, ki prisluzhnejo potrebam posameznika in skrbijo za celovit razvoj otroka.

Atletika je zdrav šport, saj krepi vse večje sisteme v telesu in se otrok z njim celostno razvija. Z vpisom otroka v atletske šole mu boste omogočili, da se bo v življenju v KRALJICI ŠPORTA počutil varno in sproščeno.

Urnik atletske šole za sezono 2025/2026 bo potekal ob torkih in četrtekih. Atletske korake vodimo od vrtca in nadaljujemo vse do članov.

Z našo atletske šole pričnemo v **torek, 02. septembra 2025**. Vpišete se lahko že sedaj preko telefona ali pošljete prijavnico po elektronski pošti, da si zagotovite mesto v skupini. Vpis v atletske šole bo potekal v mesecu septembru ob torkih in četrtekih od 14.30 do 15.30 v športni dvorani Sodražica ali po telefonu (041 604 185) ali preko e-pošte akspela@siol.net. Trajal bo do zapolnitve mest v skupinah.

Več informacij: www.atletskiklubspela.si
Vabljeni v dobro družbo.

Atletske šole teka ŠPELA, Špela Bizjak

Novičke iz Društva mažoret Sodražica

Nina Štupica

Mažoretke niso le skupina deklet s čarobnimi palicami, ampak so prava eksplozija energije, usklajenosti in elegance! Tako kot vsako leto se je tudi letos odvijalo tekmovanje mažoret, kjer so se zbrale najboljše skupine, da pokažejo svoje spretnosti in ljubezen do tega čudovitega športa.

Tekmovanja z mažoretami so več kot le ples. Gre za precizno usklajeno koreografijo, kjer mažoretke z gibom palic, koraki in nasmehi ustvarjajo pravo umetnost na odru. Vsaka skupina se trudi biti najboljša, kar prinaša napeto vzdušje, a hkrati tudi veliko zabave in novih prijateljstev. Na tekmovanjih mažoretke ocenjujejo strokovne komisije, ki pazijo na usklajenost, tehniko, izraznost in celoten vtis. Najpomembnejše pa je, da je to priložnost, da se dekleta pokažejo, rastejo in uživajo v tem, kar počnejo.

15. 6. 2025 se je v Kočevju odvijalo tekmovanje mažoretnih abeced in 24. državno prvenstvo mažoret – letos pod organizacijo zveze MTZS (Mažoretna in twirling zveza Slovenije), zveza, v katero so se v letošnjem letu tudi uspešno včlanili. Dogodek v Kočevju ni bil le tekmovanje, ampak tudi praznik prijateljstva in športnega duha, kjer so mažoretke stopile na oder, da pokažejo, kako veliko truda in veselja prinaša ta disciplina. Vsak nastop je prejel aplavz in občudovanje, ki dokazujeta, da mažoretke niso le plesalke, temveč prave umetnice gibanja in nasmehov.

Na tekmovanju mažoretnih abeced so članice našega društva dosegle bronasto, srebrno in zlato priznanje. Na 24. državnem prvenstvu mažoret pa je skupina piratskih mažoret z zastavicami dosegla kar 1. mesto v svoji kategoriji. Prihodnje šolsko leto se bo-

do punce udeležile tudi festivalov, letos pa je bil njihov zaključni nastop tradicionalno na Tržnem dnevu v Sodražici. Zahvaljujemo se vsem, ki ste nam v sezoni pomagali tako ali drugače in vztrajate, verjamete v našo dejavnost. S pravo voljo lahko skupaj ustvarjamo tradicijo našega društva.

Če si kdaj imel/a priložnost videti mažoretke v akciji, veš, da je to nekaj posebnega – mešanica discipline, veselja in šarma, ki te enostavno prevzame. In kdo ve, morda bo prav tebe navdušila želja, da se jim pridružiš na vpisu v mesecu septembru, ko bomo ponovno pričeli svojo plesno sezono.

IZPOSOJA E-KOLES

RAZIŠČITE NAŠE KRAJE!
Izkoristite naravo in izposojte zanesljivih e-koles.
Za rezervacije pravočasno pokličite:
041 369 704
www.sodrazica.si/izposoja-e-koles

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja

Evropa investira v podeželje

LES do potnih dostižine od
Turizma do Kolpe

Vabimo vas na praktično usposabljanje

VARNO DELO V GOZDU

Zavod za gozdove
Slovenije

Termin: **23. 10. 2025**

Kraj: **Rakitnica**

Pogoji za udeležbo: MID številka, starost nad 16 let, osebna varovalna oprema za delo v gozdu

Prijave: vodja KE Travnja gora (041 657 390, pavle.kosir@zgs.si) in revirni gozdarji

Sofinancira
Evropska unija

SKUPNA
KMETIJSKA
POLITIKA

Intervencija izmenjava znanja in prenos informacij ter usposabljanje fizičnih oseb, ki se ukvarjajo s kmetijsko dejavnostjo iz strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027.

Zgodovina v objemu domačih gozdov

Janez Košmrlj, predsednik Vaškega društva Podklanec

Foto: arhiv društva

V Podklanecu nam ni dolgčas. Veliko časa namenjamo delu okrog vaške brunarice, v tem času se nam je porodilo še nekaj dobrih idej za njeno končno podobo, zato komaj čakamo, da nam jo uspe dokončati.

Želimo pa si, da nas ne bi povezovalo samo delo, ampak tudi druge oblike druženja, zato smo se v Vaškem društvu Podklanec odločili, da organiziramo pohod do Šanc, ostankov poznorimskega obrambnega sistema Claustra Alpium Iuliarum. Čeprav smo ga letos prvič organizirali, upamo, da bo postal tradicionalen.

Prvo nedeljo v juliju, ko že vse diši po dopustu in počitnicah, smo se ob 9.00 zbrali pred vaško brunarico in jo mahnilo čez vas. Izvedeli smo, kje so Zavrata in zakaj se ta del Podklanca tako imenuje. Nato smo nadaljevali pot proti vasi Benete čez Stari Boncar.

Pohoda se je udeležilo 25 pohodnikov, od tega veliko otrok, saj je pot prijetna in primerna tudi za mlajše ljubitelje narave. Da bi bila pot zanje bolj zanimiva, smo jim pripravili tudi manjše presenečenja. Pot smo označil s simboli modre smrečice in jim naročili, naj jih na poti štejejo, saj na koncu čaka nagrada tistega, ki se pravilni številki najbolj približa. (Če se je kdo spraveval, kaj pomenijo modre smrečice na kamnih, cesti, drevesih, je zdaj skrivnost razjasnjena.) Otroci so nalogo vzeli zelo resno, a z veliko smeha in otroške razigranosti. Pred začetkom poti smo jim dali tudi kartončke, na katerih so zbirali štampiljke, ki so jih čakale na posameznih postajah. Vse, ki so jih pridno zbrali, je prav tako čakala na cilju nagrada.

Pot je bila tudi brez teh drobnih popestritev kratkočasna in navdihujoča, saj nas je spomnila, da živimo v lepih, neokrnjenih krajih. Na vsakem koraku sta nas spremljala vonj po smrekah ali cvetlicah in srebrn zven žuborečih potokov. Zabaval nas je tudi simpatični kuža, ki je med igro tekel »rikverc«.

Po dobri uri smo prispeli na Šance, kjer smo si privoščili krajši postanek. Ogledali smo si ostanke obrambnega obzidja in prebirali učne table, ki so prikazovale prvotno obzidje in postregle z razlago. Zid je zgradila rimska vojska v drugi polovici 3. stoletja, opuščen pa je bil najverjetneje na začetku 5. stoletja. Takrat je predstavljal zadnjo obrambno linijo, ki je varovala osrčje rim-

skega imperija, in je bil verjetno največji gradbeno-inženirski podvig iz rimske dobe pri nas.

Opremljeni z novim znanjem smo se podali priti cilju, vaški brunarici, in tako sklenili pohodni krog. Ker obljuba dela dolg, smo mladim raziskovalcem domačih gozdov razdelili sladke nagrade. Prijetno nas je presenetilo, da so vsi otroci pravilno prešteli vse smrečice na poti. Nato smo se vsi skupaj okrepcali s pijačo in pecivom, ki so ga spekla vaška dekleta.

Dan je bil lep in želimo si, da bi tudi naslednje leto tradicionalni pohod na Šance tako dobro uspel. Vabljeni!

GASILSKA VESELICA

PGD Vinice - Zapotok

23. AVGUST

OB 20:00 NA

IGRIŠČU V

SODRAŽICI

ANSAMBL

NEMIR

Golobova zdravstvena reforma

Jože Tanko, poslanec

Prejšnji mesec je Golobova koalicija v državnem zboru sprejela štiri zakone – o prostovoljnem končanju življenja, o medicinski konoplji, o zaščiti živali in o gostinstvu, na katere je državni svet izglasoval veto. Kar je pomenilo, da so morali zakoni ponovno nazaj na glasovanje v državni zbor. Koalicija je zakone sicer ponovno potrdila.

Še posebej je na močan odziv javnosti naletel zakon o prostovoljnem končanju življenja, ki dejansko prinaša strokovno zdravniško pomoč pri samomoru. V nekaj dneh je bilo zbranih kar 15.000 podpisov (potrebnih 2 500), na osnovi katerih bo državni zbor moral odrediti zbiranje 40.000 podpisov za razpis referendumu. Upam, da ne bo prišlo do kakšnih posegov ustavnega sodišča.

Da z zakonom ni vse v redu, kažejo že javni nastopi promotorjev zakona, ki ne zmorejo pametno utemeljiti razlogov, razen da povedo, da je usmrtitev mnogo cenejša od zdravljenja. Izstopa pa tudi določba zakona, ki izrecno predpisuje, da pomoč pri samomoru ni več protipravno dejanje, če je storjeno na zahtevo pacienta, s čimer se je obšlo določbo 120. člena kazenskega zakonika, v katerem so določene kazni za napeljevanje k samomoru in pomoč pri samomoru. Ta zakonik za ta dejanja predvidena zaporno kazen od 6 mesecev do petih let. Če je tako dejanje storjeno proti mladoletni osebi, starejši od 14 let, je zagrožena kazen od 1 leta do 10 let, če pa storilec k samomoru napeljuje osebo, mlajšo od 14 let, pa se ga kaznuje kot za uboj ali umor.

Zakon je naletel na hudo nasprotovanje v vseh zdravstvenih insti-

tucijah, saj poslanstvo medicine niso umori, ampak bitke za življenje, ne glede na vrsto bolezni ter starost, spol in stanje pacientov. Je pa zelo povedno, da je iz krogov predlagateljev in podpornikov tega zakona prišla izjava, da se z nasprotovanjem temu zakonu in s predvidenim referendumom preprečuje zdravstvena reforma. To veliko pove o filozofiji socialistov/komunistov, ki rešitve problemov vidijo v usmrtitvah. Kot v polpreteklem obdobju.

S tem zakonom je povezan tudi zakon o dolgotrajni oskrbi. Ta vlada ni sposobna pripraviti ne dobrega zakona in ne vpeljati dolgotrajne oskrbe vsaj približno tako, kot je obljubljala. Resorni minister Maljevac hodi na promocijske shode pod mavrično zastavo (LGBT) doma in v tujini, na področju, za katerega je zadolžen, pa vlada popoln kaos. Vsem trgajo 1 % od prihodkov, par mesecev je do rednih volitev, kar pomeni, da se štiriletni mandat te vlade končuje, pa storitev dolgotrajne oskrbe še ni. Šele te dni so dali v javnost obrazec »Vloga za uveljavljanje pravic do dolgotrajne oskrbe«, na katerem je predvidena pravica do dolgotrajne oskrbe tudi za prosilce za azil. Tem tujcem, ki so praviloma v državo vstopili nezakonito, levičarska oblast nudi mnogo več kot našim državljanom, ki polnijo zdravstveno blagajno. Zato se tu postavlja še dodatno vprašanje, zakaj našim upravičencem do dolgotrajne oskrbe ponujajo svetovanje za samomor? In zakaj za naše invalide, posebej tiste, ki potrebujejo celodnevno oskrbo vse leto, gre tudi za otroke, ni dovolj poskrbljeno?

Stvari bo po volitvah treba postaviti na svoje mesto.

**Polje, kdo bo tebe ljubil,
ko bom jaz v grobu spala?**

Zahvala

**Na žalosten in tragičen način nas je v 66. letu starosti zapustila
žena, mama, babi in sestra**

Marija Lušin

(6. 4. 1959–7. 7. 2025)

Zahvala vsem vaščanom, sorodnikom, prijateljem in znancem za vso izkazano podporo v teh težkih trenutkih ter za vso pomoč, ki ste nam jo nudili v času njenega življenja, posebno Mateji. Hvala tudi pogrebce, pevcem in duhovnikom, posebno g. msgr. Franciju Petriču za čustven nagovor, poln upanja, tolažbe in božje ljubezni.

Hvala tudi govorniku in prijatelju Janezu Oblaku za lepe izrečene misli. Hvala vsem za darove, sv. maše, sveče, cvetje ter za vse, kar ste ji kdaj dobrega storili.

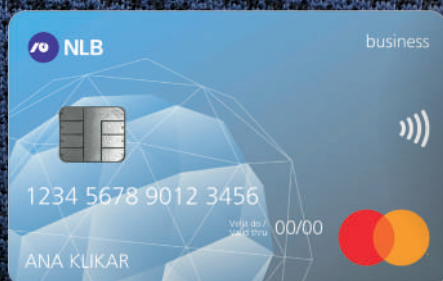
Naj počiva v miru: vsi njeni.

NLB Poslovni paket Celoviti

Zdaj se lahko svojih financ lotite kot svojega posla: celovito.

0€
pol leta za
nove stranke

Ob najširšem naboru sodobnih storitev, ki jih potrebujete pri vsakodnevnem poslovanju, vključuje **NLB Poslovni paket Celoviti** tudi **NLB Poslovno kreditno kartico Mastercard*** z možnostjo nakupov na obroke in brezplačno članarino za celotno obdobje, ko imate sklenjen paket. V paket je vključenih tudi do 50 transakcij na mesec brez nadomestila (25 v breme in 25 v dobro) in še mnogo več za enostavnejše poslovanje.

Več na nlb.si/podjetja

Za vse, kar sledi.

*ob izpolnjevanju pogojev za pridobitev kartice

NLB

telemach

Eno mesto za vse.

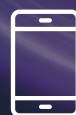
net
do 1 Gbps

TV
230+

tel
∞

mob
∞

Vrhunska televizija, super hiter internet,
fiksna in mobilna telefonija.

Telemach Ribnica | Škrabčev trg 36, 1310 Ribnica | 070 321 444 | ribnica@posrednik.telemach.si
Telemach Kočevje | Reška cesta 25, 1330 Kočevje | 070 321 488 | kocevje@posrednik.telemach.si

microera

Microera Jože Šilc s.p.

Hrovača 14A - 1310 Ribnica - trgovski center SPAR

☎ 01 837 31 16

☎ 051 358 762

✉ info@microera.si

www.microera.si

- vsi paketi NAJ že za 9,99 €/mesec
 - paketi NEO po enotni ceni že za 29,99 €/mesec
- *več na www.telekom.si

DELOVNI ČAS

PON - PET 8.30 - 11.30 in 14.00 - 17.00

SOBOTA 8.30 - 11.30

Telekom Slovenije

MEGADOM

UREŠNIČI IDEJE CENEJE!

10%

POPUST

na kosilnice in kose iz zaloge

Akcija velja od 16.7.2025 do 30.9.2025 oz. do odprodaje zalog!

MEGADOM | RIBNICA | 01/8351 640
trgovina.megadom.si

*Vabljeni na predstave,
koncerte in filme
V CERKNICO!*

**V sezoni 24/25 vpisujemo
tudi nove ABONMAJE**
Vpisi od 16. 9. naprej.

Več o abonmajih
in programu na
www.kd-cerknica.si

Naročnik oglasa: Notranjski regijski park

VRHUNSKI NEMŠKI SLUŠNI APARATI REXTON

- Slušni aparati
- Test sluha
- Svetovanje
- Servis

**Lotus center
KOČEVJE**
Podgorska ulica 22 (bivši Dinos)

REZERVIRAJTE SI SVOJ TERMIN PRI
MEDNARODNO PRIZNANEM STROKOVNJAKU

071 434 155
E-mail: info@lotus-center.si

ZZZS
ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO
ZAVAROVANJE SLOVENIJE

www.lotus-center.si, Lotus center PE Kočevje, Podgorska ulica 22, Kočevje,
GM Lab, doo, Brilejeva ulica 22, Ljubljana

Popust za dopust.

TUCSON do -5.000 EUR*

5 LET
Garancije
brez omejitve kilometrov

Povprečna poraba goriva: 1,204 – 8,008 l/100 km, emisije CO₂: 27,33 – 181,71g/km. Emisije onesnaževal zunanjega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov. Slika je simbolna. Več informacij je na voljo pri pooblaščenih prodajalcih vozil Hyundai.

8 LET
Garancije
na baterijo

* Prihranek 5.000 EUR velja za Tucson Plug-in Hybrid. Akcija velja do razprodaje zalog. Pogoji garancije in podatki o specifični porabi goriva in emisijah CO₂ so na voljo na www.hyundai.si.

 HYUNDAI

Avtohiša Zalar d.o.o.

Male Lašče 105, 1315 Velike Lašče, 01 7881 999, 031 331 920, prodaja@avtohisazalar.si www.avtohisazalar.si

KOLENDAR DOGODKOV V SODRAŽICI

Oratorij Sodražica 2025
od 18. do 24. 8. 2025, vsak
dan od 10. do 16. ure
župnišče Sodražica
(Klub Kresnička)

**Proslava in gasilska veselica
z ansamblom Nemir ob
prevzemu novega GVV**
23. 8. ob 18. uri
asfaltno igrišče OŠ Sodražica
(PGD Vinice-Zapotok)

**Otvoritev ribiške koč
Smrekovec in ribiški piknik
s Tamburaškim orkestrom
Sodražica**
24. 8. od 12. ure
ribnik Smrekovec
(Ribiška družina – Ribiški revir
Sodražica)

**2. tekmovanje gasilskih
družin in gasilska veselica
z Ansamblom Roka Žlindre**
30. 8. od 17. ure
pri gasilskem domu v Žimaricah
(PGD Žimarice-Globel-Podklanec)

**Poletno dogajanje v
Sodražici: Kino pod zvezdami**
30. 8. ob 20.30
Kostanjev park oz. v primeru slabega
vremena PGD Sodražica
(Mladinski klub Sodražica)

**Prvi šolski dan (predstava
Prometne zagate v izvedbi
gledališča Pravljičarna)**
1. 9. ob 9.30
OŠ Sodražica
(OŠ dr. Ivana Prijatelja Sodražica)

**Osrednji koncert ob
20-letnici novih orgel
v Sodražici s tenoristom
Aljažem Veselom in
organistom Tomažem
Sevškom**
6. 9. ob 19.30

župnijska cerkev Sodražica
(Društvo prijateljev glasbe Sodražica)

**Tekma: THE Nutrition
Extrem – Benedikt**
12. 9. ob 20. uri

Športna dvorana Sodražica
(ŠD Extrem)

**3. Veteranski turnir
v malem nogometu**
20. 9.

Športna dvorana Sodražica
(KMN Sodražica)

Dan slovenskega športa
23. 9.

Športna dvorana
Sodražica, igrišče
(OŠ dr. Ivana Prijatelja Sodražica,
Vrtec Sodražica)

**Tekma: THE Nutrition
Extrem – Oplast**
26. 9. ob 20. uri

Športna dvorana Sodražica
(ŠD Extrem)

**Peš romanje po
Magdalenini poti**
27. 9. ob 8. uri odhod
iz Sodražice, Nove Štife, Blok
in Loškega Potoka
(Župnija Sodražica, TŠD Gora)

Prireditve ob tednu otroka
Od 6. 10. do 12. 10.
Igrišče vrtca in šole, dvorana šole
(OŠ dr. Ivana Prijatelja Sodražica,
Vrtec Sodražica)

**Tekma: THE Nutrition
Extrem – Siliko**

10. 10. ob 20. uri
Športna dvorana Sodražica
(ŠD Extrem)

**7. Čempov memorial
v futsalu**
18. 10.

Športna dvorana Sodražica
(KMN Sodražica)

Organizatorji si pridržujejo pravico do sprememb.

